

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 142 (9144)

TRST, sobota, 21. junija 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO ZAKLJUČKIH DEMOKRŠČANSKEGA VODSTVA

Socialisti negativno ocenjujejo predlog KD o takojšnji obnovitvi levosredinske vlade

Fanfanijev predlog ne upošteva volje volivcev in zahtev PSI po koreniti spremembi politične usmeritve - Tudi PRI in PSDI imata pomisleke do pobude tajnika KD

RIM, 20. — Fanfanijev poziv levosredinskim strankam za takojšnjo obnovitev štiristranskega vladnega sodelovanja je naletel na dokaj hladen sprejem, kot je bilo mogoče pričakovati. Formalni odgovor socialistov bo prišel šele prihodnji teden, ko se bo sestalo vodstvo PSI, še sedaj pa so številni socialistični predstavniki negativno ocenili demokratsko pobudo. Ostali dve levosredinski stranki, socialdemokratska in republikanska, sta sicer izrazili pripravljenost in željo, da bi obnovili organični levi center, istočasno pa poudarili, da bo treba pred tem rešiti še številna vprašanja in da vsekakor poziv k sodelovanju ne more imeti značaja ultimata.

Kritične reakcije na Fanfanijev poziv niso presenetile nikogar, vsekakor pa so dale nov zagon govoricam o skorajšnji vladni krizi. S svojo potezo je namreč Fanfani posredno potrdil, da je vlada Moro - La Malfa zaključila svoj mandat, ki je bil izrazito prehodnega značaja, pa čeprav brez konkretnih časovnih omejitev.

Toda odprtje vladne krize v trenutku, ko ni še dozorla nobena alternativena rešitev, pelje samo v eno smer: k predčasnim parlamentarnim volitvam. Ali Fanfani res želi priti do tega? Nekateri politični opazovalci so o tem prepričani. Po njihovem mnenju naj bi se po pričakovanem negativnem odgovoru socialistov odprla vladna kriza, po dolgi in neuspešni pogajanjih pa naj bi sestavili enobravno demokratsko vlado, ki bi ji lahko predsedoval sam Fanfani in ki bi imela edino nalogo, da upravlja državo do predčasnih volitev, ki naj bi jih sklicali jeseni. Kaže torej — če naj verjamemo tej tezi — da je Fanfani prepričan, da bi kršćanska demokracija v primeru predčasnih volitev in frontalnega spopada z vso levico lahko spet privabila pod svojo streho tiste volivce, ki so jo 15. junija pustili na cedilu, poleg tega pa bi še odjedla glasove desnice, predvsem liberalcem, pa tudi misovcem.

V to možnost pa nikakor ne verjame demokratska levica, ki vidi edini izhod iz krize, ki je zaledenela v popolni spremembi volje garniture in v koreniti reviziji politične linije. V pričakovanju zasedanja vsedržavnega sveta KD, ki sicer ni bil še sklican, ki pa se bo verjetno sestel v bližnji prihodnosti, bosta obe levi struji, »base« in »force nuove«, sklicali vsedržavne se-stanke svojih pristaev v soboto, 28. junija. Na sestanku »force nuove« bodo govorili tudi o funkciji, ki naj jo ima struja v stranki in o odgovornosti, ki jih lahko sprejema njeni predstavniki. V povabilu pristajajočim »base« na vsedržavno skupščino pa sen. Marcora med drugim piše, da so zaključki seje vodstva KD vzbudili razočaranje predvsem zaradi neodločnosti, ki jo je stranka pokazala v obravnavanju hudih problemov, ki jih je odprl rezultat volitev. Eden najbolj ugodnih voditeljev struje, posol. Galloni, pa v noti za tiskovno agencijo »politica alternativa« poudarja potrebo po poglavitni kritični in samokritični analizi volilnega izida in po ugotavljanju napak, ki so bile storjene pri izboru politične linije. Struja »base« — nadaljuje Galloni — je predlagala odstop celotnega strankinega vodstva, da ne bi ustvarila vtisa, da meče vso krivdo izključno na političnega tajnika, poleg tega pa je zahtevala takojšnje sklicanje vsedržavnega sveta, iz katerega naj bi izšla nova politična linija, na osnovi katere bi lahko obnovili dialog s socialisti in z drugimi demokratskimi strankami. Odprtje dialoga nazven brez predhodnega notranjega razčiščenja pa utegne biti po Gallonijevemu mnenju nevarno: ko bi namreč socialisti sprejeli Fanfanijev poziv, bi morali odpreti vladno krizo, šele po rešitvi te krize pa bi se lahko lotili krize v KD. Če pa bodo socialisti zavrnili pobudo, kot je bolj verjetno, se bo KD znašla pred nujnostjo izbire v še bolj dramatičnih okoliščinah.

Toda pogledjmo sedaj, kako predstavniki ostalih levosredinskih strank ocenjujejo Fanfanijev poziv za obnovitev štiristranskega sodelovanja. Vodja sekcije za deželne avtonomije v vodstvu PSI Querci je dejal, da socialisti lahko samo negativno ocenjujejo zaključke demokratskega vodstva, kjer je še enkrat prevladala politika odlašanja sprito zahtev volivcev po spremembah. Poleg tega pa demokratski poziv socialistom za obnovitev sodelovanja sloni pretežno le na številni nujnosti, brez upoštevanja socialističnih zahtev po globoki reviziji in volje volivcev. Querci ugotavlja, da bi se KD verjetno zadovoljila tudi z izrazito »dobrohotno nevtiralnostjo« socialistov do Moroove dvoravne vlade, vendar pa PSI ne more podpirati vlade, ki bi nameravala nadaljevati po poti odlašanja in nesposobnosti, medtem ko problemi države terjajo hitre in učinkovite odgovore. Na koncu Querci še ugotavlja, da bi odprtje vladne krize odprlo zelo hude probleme, še bolj nevarno pa bi bilo ohraniti pri življenju sedanjo vlado.

Član vodstva PSI Vittorelli, pri-padnik De Martinove struje, pa očita Fanfaniju tri stvari: da se hudo moti pri ocenjevanju volilnih izidov, včrtila navezavo novih odnosov med KD in PSI. Do te revizije ni prišlo, zato pa je nemogoče misliti na obnovitev vladnega sodelovanja s socialisti. Po mnenju Vittorellija torej ni razlogov za odprtje vladne krize, še posebej, ker ni bila predlagana nobena alternativa, pač pa je treba sestaviti krajevne uprave, ki naj ustrežajo ljudski volji in splošnemu premiku na levo.

Predstavnik leve struje PSI Signorile pa obtožuje KD, da je dala prednost interesom oseb ali skupin v škodo interesov države. Odgovor socialistov na predlog o obnovitvi levega centra s strani stranke, ki se noče obnoviti niti po tako hudem volilnem porazu, bo nujno negativen. Nasprotno je treba ustvariti nove politične odnose, ki naj bodo v skladu z napotki volivcev. Treba je dati ustrezen odgovor splošnemu premiku na levo in priznati komunistom bistveno vlogo v upravljanju krajevnih ustanov v vsej državi: treba jim je torej priznati, da so vladna sila. To je treba uresničiti s primerjanim načinom vladanja lahko opravičena navezavo novih odnosov med KD in PSI. Do te revizije ni prišlo, zato pa je nemogoče misliti na obnovitev vladnega sodelovanja s socialisti. Po mnenju Vittorellija torej ni razlogov za odprtje vladne krize, še posebej, ker ni bila predlagana nobena alternativa, pač pa je treba sestaviti krajevne uprave, ki naj ustrežajo ljudski volji in splošnemu premiku na levo.

Prav tako polemiki do zaključkov zasedanja vodstva KD je bil predsednik parlamentarne skupine PSDI Cariglia, ki je ugotovil, da se je v KD spet začel »meneti« različnih struj v škodo jasnosti in odločnosti. Absurdno je po eni strani ugotavljati, da je komunistična zmaga rezultat protesta proti določenim oblikam upravljanja oblasti, po drugi strani pa vztrajati v zadržanih, ki jih je treba spremeniti. Predstavnik PSDI je tudi dejal, da bi bilo zgrešeno čakati na jesenske kongrese, v tem času pa oditi na počitnice, kot da se ne bi nič zgodilo.

Leone sprejel izvršni odbor združenja sodnikov

RIM, 20. — Splošni indeks industrijske proizvodnje se je v aprilu letošnjega leta znižal za celih 9,7 odstotka v primerjavi s aprilom lanskega leta. Še bolj zaskrbljujoč je podatek, ki zadeva obdobje med januarjem in aprilom 1975. V primerjavi s istim obdobjem lanskega leta se je namreč indeks znižal za 11,7 odst. Po podatkih, ki jih je objavil danes osrednji statistični urad ISTAT, je še najmanj občutila to nazadovanje proizvodnja električne energije, katere indeks se je znižal samo za 1,1 odst., najbolj pa je bila prizadeta tekstilna industrija.

Francoski predsednik Giscard d'Estaing nazdravlja poljskemu voditelju Edwardu Giereku ob zaključku uradnega obiska v Varšavi.

Varsava, 20. — Francoski predsednik Giscard d'Estaing je zaključil svoj uradni obisk na Poljskem, s katerim je hotel doseči predvsem mednarodno politično priznanje, da je Francija vzor odnosov med zahodnoevropsko državo in socialističnim svetom. V tem smislu se je s tajnikom poljske združene delavske partije Gierekom pogovarjal o dvostranskih odnosih, a tudi o evropski konferenci o varnosti. Pri tem se je Giscard distanciral od mnenja ostalih atlantskih in ameriških partnerjev, ki skušajo konferenco odložiti, ter tudi v zaključnem sporočilu potrdil, da se strinja s sklicem evropske konference o varnosti že pred začetkom polnletnih mesecev. Dejansko Giscard podpira tako predlog Brežnjeva, naj bi se 35 delegacij evropskih držav zbrale v Helsinkih čez en mesec.

Giscard je v zaključnem sporočilu pristal tudi na znano formulo, naj bi se konferenca zaključila na »najvišji državni ravni«.

Glede konkretnih dvostranskih sporazumov velja poudariti, da je Francija podpisala s Poljsko sporazum, po katerem ji bo slednja dobavljala velike količine premoga.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Preprosto povedano gre za izraelski predlog sporazuma o Sinaju, medtem ko želi vlada v Tel Avivu ohraniti proste roke do Sirije, kjer je Rabin v izjavi poudaril, da je njegova država pripravljena »večgati«, toda le do obloženih meje. Zato je pozval A-meriko, naj ne predstavi svojih predlogov za rešitev krize na Bliznjem vzhodu, ne da bi predlog koordinirala sporazumom z Izraelom. Rabin je še dodal dva stavka, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namreč, da bo Izrael, tudi v primeru dokončnega sporazuma z Arabci moral imeti »zaščitene meje«, kar pomeni, da namerava obdržati v svojih rokah večji del trenutno zasedenega arabskega ozemlja. Poleg tega je Rabin po-promis z Egiptom, toda le pod pogojem, da ta sporazum traja nekaj let in da se Kairo obveže, da ne bo posegel »karkoli naj bi se zgodilo na ostalih frontah«.

Medtem ko se ameriški voditelji pogovarjajo s Kadamom, ki sta še posebej zaskrbljujoča. De-jal je namre

GOVORA BORISA ISKRE IN TAJNIKA GIORGIA ROSSETTIIA

Tržaška federacija KPI je analizirala razloge svoje pomembne volilne zmage

Deželni komite KPI o ustvarjanju širokega demokratičnega in antifašističnega sodelovanja - Neumestna polemika

Tržaška federacija KPI je sinoči priredila v ljudskem domu zborovanje ob volilni zmagi, na katerem je najprej v slovenski Iskra poudaril, da je to zmagat parije, da pa je tudi ljudska zmaga. Iskra je podrobno analiziral volilne izide na slovenskem področju in ugotovil, da je kar 1700 mladih volivcev od dveh tisočev glasovalo za partijo. KPI je pritegnila tudi starejše volivce, ker je stari antikomunizem mrtve. Slovenski volivci so se čutili sestavljeni del splošnega političnega vala, usmerjenega v prenosno in sedaj jih je treba nadalje prepričevati in usmerjati, da se volilno zmago utrdi.

Tajnik federacije Giorgio Rossetti je pa analiziral vzroke za zmago in za tako številne glasove, ki so sicer tudi bili protest proti sedanjemu slabemu upravljanju, so pa nekaj več, ker odražajo voljo po prenosni. V bistvu gre torej za potrditev politične linije KPI in strategije enotnosti vseh ljudskih sil. Tudi tržaška KD ni znala ob tej zmagi povedati nič novega in je ponovila predlog, da se obnovi stari levi center, kot da se ni nič novega zgodilo. Rossetti je v tej zvezi opozoril na nevarnost, da se bo skušalo iz centra odločiti, kakšne nato bodo krajevne uprave in da se bo zato zavlačevalo.

Tajnik Rossetti je nato — večkrat prekinitvenj za aplavz — analiziral tržaške podatke, saj je v Trstu KPI dosegla najvišje število glasov in je prvič presegla celo izide političnih volitev. Poudaril je važnost dejstva, da je napredovala celotna levica, da je nazadovala desnica in center ter podprt važen prispevek slovenskih glasov. Iz tega je izhajal tudi pri predvidevanju bodočih uprav, češ da izraža željo, da se bo obnovil reči in demokratični obroč okrog Trsta.

V zaključku je Rossetti obravnaval kongres in partijsko linijo, ki je bila osnova tudi za volilni uspeh in opozoril člane, naj ne bodo prevzeti in omejitvi proti drugima, ker bi tako naredili napake korake, ko pa je treba prepričevati in usmerjati ljudi.

Deželni komite KPI je ocenil volilne izide in ugotovil novo razmerje sil, katerega je treba upoštevati v krajevnih ustanovah in na deželi. Zato bodo komunisti na deželi ravni ponovno zahtevali, da se sprejmejo konkretni ukrepi za omejitev globoke gospodarske krize in da se spremeni deželna politika. Zato pa je treba premostiti obstoječe prepreke in ustvariti široko demokratično in antifašistično sodelovanje. Deželno vodstvo se nato obraca na socialiste in na tiste demokratične in leve sile KD, ki so se

Drugi dan proslave 30-letnice v Boljuncu

Sinoči se je v Boljuncu nadaljevala proslava 30-letnice osvoboditve in 30-letnice obnove slovenske šole v organizaciji Prosvetnega društva «France Prešerna». Zveze borcev in mladine. Zaradi mrzlega vetrovnega večera, se je predviden spored odvijal v mali dvoranci na Jami. Tu je bilo za recital socialne in partizanske lirike «Ubijte vojno, prekrolnite vojno» pravo prijateljsko vzdušje, kot na partizanskih mitingih. Nastopajoči Mira Sardoč, Jožko Lukeš in Stane Starešinič so s svojo zavzetjo in močnim recitalom spremljala glasbena in zvočna

NA SLOVENSKIH NIŽJH SREDNJIH ŠOLAH 226 SLOVENSKIH DIJAKOV OPRAVLJA MALO MATURO

Največ jih je na Proseku (45) - Te me pismene naloge iz slovensčine

Velika večina dijakov nižjih in višjih srednjih šol je sicer že v čisto poletnem vzdušju, šolska vrata na se le še niso zaprla. Prišel je čas izpitov: v četrtek so se na vseh naših nižjih srednjih šolah začele male mature, medtem ko pride do preizkušnja za «prave» maturante na vrsto šole v začetku julija.

Malo maturo «naskakujejo» letos 226 dijakov, od tega 122 deklet in 104 fantov, to je kar 20 dijakov več kot v lanskem šolskem letu. Mladi so se lani odlično odrezali, saj sta bila od vseh odklonjena le dva, izmed katerih je bil en privatist.

Kot rečeno so se male mature pričele v četrtek, ko je bila na sporedu pismena naloga iz italijanščine. Včeraj so dijaki pisali v slovensčini, medtem ko sta danes na vrsti angleščina oziroma nemščina. V ponedeljek se bodo morali izkazati «latinisti», vendar je ta naloga neobvezna. Naslednji dan bodo morali dijaki pisati matematično nalogo, za konec pa bo v sredo na sporedu grafični izpit iz likovne vzgoje.

Zatem bodo posamezne komisije pregledale in ocenile vse izdelke, nakaar bo na vrsti še zaključna preizkušnja, to je ustni izpit.

Pa pregledajmo sedaj, koliko dijakov je na posameznih slovenskih nižjih šolah in naslove pismene naloge iz slovensčine. Na šoli «sv. Cirila in Metoda» pri Sv. Ivanu in na Katinari opravljata maturo 42 dijakov, od tega 35 pri Sv. Ivanu ter 7 na Katinari. Deklet je 26, fantov 16. Iztebana sta bila dva naslova, od katerih je vsak dijak lahko izbral enega: «Izgubili prijatelja, izgubili si najdražje» in «Med raziskovalci našega planetnega sistema».

Na srednji šoli «Jan Cankar» pri Sv. Jakobu je 31 dijakov: 20 deklet, 10 fantov in 1 privatista. Včeraj so lahko izbirali med naslovoma «Knjiga, ki sem jo bral z užitkom» in «Moja doživetja ob morski obali».

Na šoli «Fran Erjavca» v Rojnu opravljata maturo 10 učencev, 5 deklet in 5 fantov. Naslova pismene naloge iz slovensčine sta bila «Tu di ti večkrat bereš časnik. Kaj te v njih zanima in za kaj se pa sploh ne znešiš?» ter «Mesto, v katerem živim, po znanosti, po ljudeh in po življenju».

M. Dolini, na šoli «Simon Gregor-

čič», je dijakov 30 (2 privatista), od tega 15 deklet in 15 fantov, ki so lahko izbirali med temama «Kateri dogodki (ali osebe) v življenju se najraje spominjaš?» in «Kaj zanima današnjo mladino?».

Na srednji šoli «Igo Gruden» v Nabrežini se z maturo ukvarja 33 dijakov, 15 deklet in 18 fantov. Naslova sta bila «Srečanje s solisti leta 1985» in «Človek z eno roko u stvarja, z drugo uničuje».

Največ dijakov opravlja maturo na šoli «Fran Levstika» na Proseku: kar 45 (2 sta privatista). Deklet je 25, fantov 20. Naslova pismene naloge iz slovensčine sta bila «V morskih globinah» in «Kako si zamišlja svoj budočnost».

Nazadnje še podatki z openske šole «Srečko Kosovel». Dijakov je 35, od tega 15 deklet in 20 fantov. Pri vsi nalogi je bil «Ali je starost vedno mladost?» drugi pa po Prešernovi Zdravilni «Žive naj vsi narod, ki hrepene dočakat dan, da ko der sonce hodi, preprič iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak».

Pred usodnim skokom se je premislila

Nepremišljeno dejanje mlade študentke je včeraj mobiliziralo gasilce, ki so morali prihiteti na Trg Libertà z rešilnim platom. Dekle je namreč sedelo na oknu drugega nadstropja in kričalo, da bo skočilo na cesto. Gasilci so razpeli platno, na sredo pa se je študentka, ki je svoj čas poskusila podobno dejanje, premislila. Bolničarji so jo odpeljali v bolnišnico, da si pomiri živce. Zdravnik velikega števila avtomobilov in tovornjakov gasilcev, policije in Rdečega križa je bil promet dalj časa prekinjen.

V kratkem ukročen požar v starem mestu

V starem mestu je v včerajšnjih poznih urah izbruhnil nevaren požar, katerega pa so na sredo gasilci dokaj hitro ugasili. Goreti je začelo v Ul. Crosada 13 v ruševinah stare hiše, kjer je več kupov smeti. Ognjeni plameni so se hitro razširili in načeli celo tramovje 1. nadstropja bližnje stavbe. Vse leto je požar zaneetil mladi poba-lini, ki se običajno zbirajo med ruševinami.

oprema Petra Švaglja in Dušana Jazbeca, scena pa je bilo delo De-metrija Čaja. Po tej točki je impro-vizirana vaska godba na pihala zaigrala nekaj skladb. Tako so tudi Boljuncani proslavili obletnico osvoboditve. Danes in jutri bodo nadaljevali z običajno vsakoletno šagro z upanjem, da se bo vreme nekoliko izboljšalo.

L. V.

PRICETEK MILJSKEGA POLETJA

V Miljah velik uspeh ansambla «Miramar»

Z navdušujočim nastopom harmonikarskega ansambla «Miramar» se sinoči začelo že tradicionalno miljsko poletje. V sugestivnem okviru Marconijevega trga v Miljah se je za to priložnost zbralo polnoštevilo občinstvo, ki je pazljivo sledilo izbranimu sporedu. Ansambel «Miramar», ki ga vodi prof. Eliana Zajec, pa je ponovno dokazal svojo visoko kvaliteto in ubranost.

Drevi se bo miljsko poletje nadaljevalo s koncertom orkestra in zboru gledališča Verdi. Pričetek ob 21. uri. Ob isti uri v nedeljo pa bo nastopil reški ansambel «Fratel-lanz».

NA TRBIŠKI CESTI PRI BEGUNSKEM TABORIŠČU

V strahovitem trčenju pri Padričah izgubil življenje devetletni otrok

Njegova sestra in brat sta hudo ranjena, oče pa lažje - Ranjeni tudi trije turisti v nemškem avtu, katerega voznik bo verjetno izgubil oko

Tak je bil prizor po trčenju pri Padričah

Nepremišljena in neprevidna vožnja ter tragično naključje je terjalo še eno žrtev na naših cestah. Nesreča je tokrat še posebej presunljiva, ker je izgubil življenje 9-letni otrok. Fantek je izdihnil sinoči, skoraj 12 ur potem, ko se je pri strahovitem čelnem trčenju hudo ranil. O bračun nesreče pa še ni zaključen, saj tudi življenje njegove 7-letne sestrice visi na nitki. V bolnišnici je še pet drugih manj hudo ranjenih.

De trčenja je prišlo včeraj ob 9. uri na Trbiški cesti pri Padričah, na zloglasnem ovinku pred begunskim taboriščem, kjer je že bila cela vrsta hudih in tudi smrtnih prometnih nesreč. 9-letni Maurizio, 7-letna Giuseppina in 5-letni Roberto Barbagnallo so se peljali z očetom, 37-letnim Giovannijem Barbagnallom z Nabrežja Venezia 1/6 v Miljah. Namenjeni so bili proti Opčinam v fiat 850 z registrsko tablico iz Coma, ko je nekaj desetm metrov pred ovinkom njihov avto čelno trčil v volkswagen nemških turistov, ki so se pripeljali iz nasprotni smeri. Vzroki hude nesreče niso znani in čestna policija, pod vodstvom poveljnika Borsette, vodi preiskavo. Kaže pa, da je nesreči botrovalo neprevidno prehitjevanje in vožnja sredi ceste.

Vsekakor je trčenje bilo silovito. Oba avta je zaneslo s sredine do roba ceste in fiat se le za nekaj centimetrov ni prevrnil v jarek. Pri trčenju je iz koplji manjši in manj odporni italijanski avto in seveda njegovi potniki. Med skročitvenimi razbitinami so se zlasti trije otroci zelo hudo ranili, deklico in očeta pa je celo ožgala kislina iz razbitnega akumulatorja.

Na kraj so takoj prihiteli rešilni avti Rdečega križa, ki so nemudoma odpeljali otroke v bolnišnico «B. Garofalo». Zdravniki so ugotovili, da je mali Maurizio dobil hude poškodbe na glavi in da mu je tudi zlomilo bočno kost in obe nogi. Zato so ga brez nadaljnega spet naložili na rešilec in odpeljali v glavno bolnišnico, kjer so otroke sprejeli s strogo pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku. Od tu pa so ga popoldne prenesli v oddelke za oživljanje, ker se je njegovo stanje še poslabšalo. Kljub vsem naporom zdravnikov in drugega osebnega ščita, socialni centri in javna bi prišel k zavesti. Njegova sestra Giuseppina je ostala v bolnišnici na Istrski cesti, sicer pa je tudi njeno stanje zelo hudo, saj so si zdravniki pridržali prognozo:

Prebivalci na Pantelejmunu zaprli dohode k upepeljevalniku

Brezuspešno posredovanje podžupana in odbornika za urbanistiko - Okuževanje ozračja glavni problem

Skupina prebivalcev Kolonkova, Sv. Ane in Pantelejmu je včeraj jutraj na pobudo rajonskega odbora Sv. Sobote iz protesta za nedoločen čas zasedla dohode k obokšnjemu zanimanju in pripravi-cinskemu upepeljevalniku na griču Pantelejmu v Ul. Giarrizole. Razloge svojega protesta so navedli na transparentih in v ciklostiranem letaku, v katerem pravijo, da so se odločili za zasedbo zato, da prisilijo občinsko upravo da izpolni vse zahteve, ki jih je rajonski odbor že pred časom formuliral. Gre predvsem za zahtevo po pokritju greznih kanalov in po ureditvi greznic na področju Sv. Pantelejmu, po asfaltiranju cest in po bližnjem napeljanju v hiše tega področja. Nadalje zahtevajo prirediti prebivalci naj občina preko svoje-ga higienskega in profilaktičnega urada da na razpolago instrumente za ugotavljanje stopnje okuženja zraka, poleg nekaterih drugih stvari v zvezi z okuževanjem okolja pa zahtevajo tudi izvajanje konkretnega načrta socialnih služnosti kot so šole, vrtci, socialni centri in javna bi nasadi proti špekulacijskim interesom tistih ustanov, ki bi hotele na tem področju graditi nove oku-ževalne industrije.

Pozno zvečer je tržaško županstvo v posebni izjavi ocenilo nastop prizadetih prebivalcev za resen in provokatorski, ker da so zasedli dohode k upepeljevalniku kljub takojšnjemu zanimanju in pripravi-cinskemu oboksnemu interesu. Zasedbo so — pravi občinska uprava — preprečili raztovarjanje kakih 40 tovornjakov mestne čistosti, ki so v dopoldanskih urah končali prvi krog pobiranja smeti v raznih mestnih predelih. Zaradi tega obstaja nevarnost samožigav smeti v tovornjakih z možnostjo požarov in eksplozij.

Občinska uprava — pravi poročilo — je že dopolnje povabila na razgovor delegacijo prizadetih meščanov. Ker pa so meščani povabilo odklonili, sta se podala k upepeljevalniku podžupan Giuricin in odbornik za urbanistiko De Luca, da bi slišala njihove zahteve in v mejah možnosti zagotovila zavzetost občinske uprave za njihova vprašanja. Podžupan je ljudem prikazal neodloljivo nujnost raztovarjenja tovornjakov, vendar — pravi poročilo — je bil odgovor negativen. Občinska uprava sicer priznava, da obstaja vprašanje okuževanja ozračja, ki pa ga ne povzroča upepeljevalnik, kar so ugotovili s periodičnimi analizami.

TRŽAŠKI MEDNARODNI VELESEJEM

Včeraj zaključek «lesnih» dnevov in 2. srečanje o zavarovalstvu

Manj znane vrste eksotov se polagoma uveljavljajo - Inflacija prizadeva tudi dejavnost zavarovalnic - Danes v ospredju avstrijski turizem

V okviru 27. tržaškega velesejma sta bili včeraj ponovno na vrsti dve pomembni srečanja, in sicer mednarodno posvetovanje o uporabi manj znanih vrst eksotičnega lesa in 2. Boljuncani proslavili obletnico osvoboditve. Danes in jutri bodo nadaljevali z običajno vsakoletno šagro z upanjem, da se bo vreme nekoliko izboljšalo.

L. V.

PRICETEK MILJSKEGA POLETJA

V Miljah velik uspeh ansambla «Miramar»

Z navdušujočim nastopom harmo-nikarskega ansambla «Miramar» se sinoči začelo že tradicionalno miljsko poletje. V sugestivnem okviru Marconijevega trga v Miljah se je za to priložnost zbralo polnoštevilo občinstvo, ki je pazljivo sledilo izbranimu sporedu. Ansambel «Miramar», ki ga vodi prof. Eliana Zajec, pa je ponovno dokazal svojo visoko kvaliteto in ubranost.

Drevi se bo miljsko poletje nadaljevalo s koncertom orkestra in zboru gledališča Verdi. Pričetek ob 21. uri. Ob isti uri v nedeljo pa bo nastopil reški ansambel «Fratel-lanz».

kjer se blago naklada na ladje, ne znajo pravilno ravnati s temi vrstami lesa.

Italijanski izvedenec prof. G. Giordano je nato obravnaval nekatera vprašanja v zvezi z razpečevanjem eksotičnega lesa afriškega izvora in pri tem opozoril predstavnike afriških dežel, da se bo po ponovnem odprtju Sueskega prekopa v Evropi ponovno zopet močnejše občutila konkurenca eksotov iz južne in vzhodne Azije, pa tudi iz srednje in južne Amerike. V razpravo so posegli številni izvedenci iz Italije in tujine, ki so v glavnem obravnavali tehnična vprašanja v zvezi s predelavo in uporabo eksotičnega lesa.

V glavni dvorani trgovske zbornice pa se je istočasno odvijalo 2. vsedržavno srečanje o zavarovalstvu. Po pozdravnih besedah predsednika zbornice dr. Caidassija in pred-sednika velesejske ustanove dr. Slovcovicha je osnovno poročilo o «Vplivu inflacije na razvoj zavarovalstva» podal predsednik Vsedržavnega združenja zavarovalnih in-dustrij (ANIA) sen. G. Pella. Govor je posvetil dober del svojega pogoja dokazovanju, da ni res, da bi se zavarovalnica v Italiji okoriščala z inflacijo. To mnenje, ki je precej razširjeno pri nas, je povsem zmotno — je še dejal Pella — in dokazuje le, da javnost vse

premalo pozna zavarovalstvo in njegovo strukturo. Vlada bi morala točno analizirati gibanje stroškov zavarovalske industrije, zlasti ko gre za določitev tarif (premijs) za za-varovanje v prometu. Na tem področju je dejal govornik — se priznava povsili vsem: tovarnam, avtomobilov, avtocestnim družbam, proizvajalcem goriva, le zavaroval-nice ne smejo zahtevati višjih premij.

V vrsto poročil o vplivu inflacije na razne vrste zavarovalnih dejavnosti so nato nastopili glavni ravnatelji odseka za zavarovalstvo pri ministrstvu za trgovino in industrijo dr. G. Angela — ki je med drugim pozdravil prisotne v imenu ministra Donat-Cattina —, glavni ravnatelj Assicurazioni Generali odv. E. Dusi, ravnatelj Riunione Adratrica di Sicurtà odv. R. Frigessi, delegirani upravitelji SASA-Sicurtà fra Armatori iz Trsta F. Samaestri in osrednji ravnatelj zavarovalnice Lloyd Adriatico odv. A. Sodaro.

Danes bo kakor omenjeno na vrsti avstrijski in zlasti dunajski turizem, prihodnji teden pa bo na sporedu še vrsta pomembnih srečanj, med katerimi izstopa po svoji aktualnosti zlasti dnevno posvetovanje o vlogi tržaškega pristanišča «po Suez». Posvetovanje bo v četrtek, 26. in petek, 27. junija.

Šolske vesti

Osnovna šola F. Milčinski na Katinari vabi na ogled ročnih del in risb, ki bo jutri, 22. junija, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure ter v ponedeljek, 23. t.m., od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Osnovna šola Prosek sporoča, da je vpisovanje v prvi razred do 27. junija, od 9. do 12. ure. Šolska masa bo 28. junija ob 9. uri.

Učenci celodnevne osnovne šole Rie-manje — Domjo priredijo danes, 21. junija, ob 20.30 zaključno šolsko prireditve v prostori rimljanjske šole.

Vpisovanje otrok v 1. razred osnovne šole bo do 23. junija. Vpisu-je ob 9. do 12. ure.

Učenci openske osnovne šole vjudno vabijo starše in prijatelje na ogled razstave ročnih del in risb, ki bo jutri, v nedeljo, 22. junija, in v ponedeljek, 23. t.m. Razstava bo odprta jutri od 9. do 13. in od 16. do 21. ure ter v ponedeljek v dopoldanskih urah.

Osnovna šola Alojz Gradnik na Re-pentabru priredi razstavo risb in ročnih del danes, 21. junija, od 16. do 20. ure in jutri, 22. junija, od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure.

Osnovna šola v Barkovljah, Ulica Cerreto 19 ima razstavo šolskih izdelkov danes, 21. junija, od 18. do 20. ure in jutri, 22. t.m., od 8.30 do 12.30.

Jutri, v nedeljo, bo odprta razstava ročnih del in risb v osnovni šoli v Boljuncu v dopoldanskih in dopoldanskih urah.

Na znanstvenem in klasičnem liceju «F. Prešeren» je odprta razstava grafičnih in risarskih izdelkov dijakov. Razstava bo odprta do vključno 28. junija, in sicer vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Prosveta

SPD TABOR — OPCIJE na željo številnega občinstva ponovi JUTRI, 22. junija, ob 21. uri v Prosvetnem domu na Opčinah Cankarjevo farso v treh akth «Pohujšanje v dolini sentflorjanski». Vabljeni!

Ob 30. obletnici osvoboditve

ŠAGRA

in I. RAZSTAVA VASKIH VIN V PRAPROTU

SPORED:

DANES, 21. junija Ob 16. uri odprtje kioskov in tekmovalne v briškoli.

JUTRI, 22. junija

Ob 10. uri začetek ex tempore za mladino od 6. do 18. leta in odprtje kioskov.

Ob 16. uri zabavne igre

Ob 18. uri nastop folklorne skupine iz Sovodenj in pevskih zborov Vesna iz Kriza in Rdeča zvezda iz Saleza.

PONEDELJEK, 23. junija

Ob 17. uri odprtje kioskov.

Ob 21. uri kresovanje sv. Ivana

Vse tri dni od 20. do 24. ure brezplačni ples ob zvokih kvinteta «Praprota».

Bogate nagrade za ex tempore in tekmovalne v briškoli.

Izleti

SKUPINA bivših tržaških aktivistov OF priredi 29. junija izlet. Ogledali si bomo grobnico aktivistov OF in borcev usmrčenih na Urhu pri Ljubljani, nato taborišče v Begunjah na Gorenjskem, dolino Drage, rojstno hišo Prešerna v Vrbi. Vpisovanje do vključno 23. junija v Ulica Montecchi št. 6, 3. nadstropje, soba št. 32 od 10 do 12 ure. Cena vozovnice v kosila 7.500 lir. Kraj in uro odhoda bomo javili kasneje.

MLADINA IZ BOLJUNCA PRIREJA

ŠAGRO NA JAMI

Spored:

SOBOTA, 21. junija * ob 17. uri otvoritev * ob 20. do 24. ples.

NEDELJA, 22. junija * ob 17. uri spored na Jamo * ob 17.30 koncert godbe na pihala «Breg» * ob 18.30 kulturni program s sodelovanjem tamburaškega ansambla in mešanega pevskega zbora «France Prešeren» iz Boljunca * ob 20.30 ples. Igral bo ansambel Supergroup. Za dobro kapljico in prigrižek je poskrbljeno. Obiščite nas!

MLADINA IZ BOLJUNCA PRIREJA

SPD «I. GRUDEN» - Nabrežina

organizira

CELOVEČERNI KONCERT

moškega pevskega zbora pod vodstvom Sergija Radoviča in s sodelovanjem Staneta Raztresena.

Koncert bo jutri, 22. junija, ob 18. uri v društveni dvorani.

Vijudno vabljeni!

Potovalni urad AURORA

priredi 28. in 29. junija

izlet na Krk

Cena 19.000 lir

Vpisovanje pri potovalnem uradu «AURORA»

Ulica Cicerone št. 4 — tel. 60261

SPOROČAMO žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi

IVAN PEČAR - VANEK

Pogreb dragoga pokojnika bo danes ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev in nato na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sinovi, hčere, vnuki in pravnuki.

Trst, 21. junija 1975

Predsinodni je v starosti 91 let preminila

Marija Rodela

vd. Primossi-Primožič

Pogreb draga pokojnice bo danes ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na mestno pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sinovi, hčere, vnuki in pravnuki.

Trst, 21. junija 1975

SPOROČAMO žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi

IVAN PEČAR - VANEK

Pogreb dragoga pokojnika bo danes ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev in nato na domače pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sinovi, hčere, vnuki in pravnuki.

Trst, 21. junija 1975

Predsinodni je v starosti 91 let preminila

Marija Rodela

IZIDI ZADNIH UPRAVNIH VOLITEV NA SLOVENSKEM PODROČJU

Podrobnejša analiza o občutnem premiku slovenskih glasov na levo

Velik napredek KPI, delni PSI, nazadovanje SS in KD - Podrobni podatki za slovenska volišča okoljskih vasi s primerjavami

VOLILNI IZIDI V ŠTIRIH TRŽAŠKIH PRETEŽNO SLOVENSKEH OBČINAH IN V SLOVENSKEH KRAJH TRŽAŠKE OBČINE

	Pokrajinske 70	Politične 72	Deželne 73	Pokrajinske 75
KPI	6746	33,6	8891	42,4
PSIUP	486	2,4	366	1,7
PSI	1311	6,5	1659	7,9
PSDI	1041	5,2	1010	4,8
PRI	254	1,3	384	1,8
KD	5647	28,1	6815	32,5
PLI	594	3,0	610	2,9
MSI	817	4,1	1210	5,8
SS	2945	14,7	—	—
RAZNE	223	1,1	—	—
SKUPAJ	20064	70945	70576	27449

Kakšni so bili premiki glasov med slovenskimi volivci? To vprašanje je prav gotovo zelo zanimivo in na osnovi točne številčne analize, ki jo je izdelal Boris Iskra smo že lahko ugotovili, da je med slovenskimi volivci precej pridobila KPI, delno PSI, izgubila pa je Slovenska skupnost. Zanimivo je, da so šli glasovi SS izključno na levo, ker je KD istočasno prav tako občutno izgubila svoje glasove.

O teh premikih govori objavljena tabela, ki se nanaša na štiri pretežno slovenske občine (Devin - Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina), in na slovenska okoljska volišča tržške občine. Tako dobimo pretežno slovensko področje, na katerem je pomemben odstotek slovenskih glasov.

Na tem področju je KPI v primerjavi s pokrajinskimi volitvami 1970. leta pridobila 2003 glasove ali 5,8 odstotka, v primerjavi z deželnimi volitvami leta 1973 pa je pridobila 1659 glasov ali 5,8 odstotka. Pri tem pa je treba seveda upoštevati pri letu 1970 obstoj PSIUP in da so se ti glasovi kasneje zliili po veliki večini s KPI. Primerjava s političnimi volitvami ni možna, ker je takrat dobesedno del slovenskih volivcev oddal svoj glas slovenskemu poslancu Škerku, prisotni so bili tudi številni voljaki, ki kot je znano, v znatni meri podpirajo komunistično partijo.

Socialisti so v primerjavi s pokrajinskimi volitvami pridobili 891 ali 3,3 odstotka glasov, v primerjavi z deželnimi volitvami 1973. leta pa so pridobili 290 ali 0,5 odstotka glasov.

Slovenska skupnost je izgubila v primerjavi s pokrajinskimi volitvami 1970. leta 286 glasov ali 2,9 odstotka, v primerjavi z deželnimi volitvami 1973. leta pa 436 glasov ali 3,2 odstotka.

Končno je Krščanska demokracija izgubila v primerjavi s pokrajinskimi volitvami 1970. leta 50 glasov ali 0,5 odstotka, v primerjavi z deželnimi volitvami 1973. leta pa 35 glasov ali 0,3 odstotka.

Očitno je, da so skoraj vsi mladi slovenski glasovi oddani komunistični partiji, nekateri pa socialistom. Slovenska skupnost je izgubila del glasov, ki jih je imela prej, in je pridobila zelo redke mlade volivce. KD je uspelo na tem področju obdržati svoje glasove, izgubila pa je mlade volivce. Podatki torej nedvoumno govorijo o premiku slovenskih glasov na levo.

Zelo zgornji pa so tudi podatki z nekaterih slovenskih volišč v tržški občini:

TREBČE: (v oklepaju najprej podatek za leto 1970, nato za deželne 1973): KPI 334 glasov - 71,6 odstotka (289 - 65,3; 295 - 64,1); PSI 24 - 5,1 (13 - 2,9; 40 - 8,7); Slovenska skupnost: 56 - 12,0 (63 - 14,2; 59 - 12,8); KD 26 - 5,6 (34 - 7,7; 34 - 7,4).

GROPAD - PADRIČE: KPI 291 - 52,7 (234 - 51,3; 257 - 50,6); PSI 71 - 12,9 (25 - 5,4; 48 - 9,4); Slovenska skupnost: 65 - 11,8 (67 - 14,7; 68 - 17,3); KD 54 - 9,8 (55 - 12,1; 58 - 11,4).

KRIZ: KPI 652 - 42,9 (532 - 38,7; 537 - 38,7); PSI 134 - 8,8 (89 - 6,5; 122 - 8,8); Slovenska skupnost

NA ITALJANSKO-MADŽARSKEM ZASEDANJU V GRILJANU

Predlogi za izboljšanje prometnih zvez z Madžarsko

Predlog o ustanovitvi mešanih podjetij na Tržaškem, ki bi se ukvarjala z blagovnimi izmenjavami

V griljanskem hotelu Adriatico Palace se je včeraj za zaprtimi vrati nadaljevalo prvo italjansko-madžarsko srečanje, ki sta ga organizirala ISDEE (Inštitut za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi) in Inštitut za svetovno gospodarstvo madžarske Akademije znanosti iz Budimpešte. Tema srečanja je bila «Problemi in perspektive italjansko - madžarskega sodelovanja na področju prevoznih sredstev».

Prvi je včeraj spregovoril dr. Arnaldo Chisari, glavni direktor za načrtovanje, organizacijo in koordinacijo pri ministrstvu za prevoze. Chisari je predvsem nanizal nekaj konkretnih predlogov za razvoj stikov med Madžarsko in Italijo, pri tem pa je omenil, da se mora meddržavni promet stalno prilagajati politiki vmesnih držav.

Ing. Michele de Julius, poddirektor vodstva podjetja za avtoceste pri ANAS, je v svojem referatu označil ojačitve cestnega omrežja

129 - 8,5 (139 - 10,1; 145 - 10,4); KD 405 - 26,7 (403 - 29,3; 412 - 29,7).

BAZOVIČA: (v oklepaju samo deželne 1973): KPI 315 - 53,9 (257 - 47,2); PSI 82 - 13,9 (83 - 15,2); Slovenska skupnost 88 - 15,0 (118 - 21,7); KD 42 - 7,1 (44 - 8,0).

LONJER - KATINARA: KPI 336 - 58,1 (282 - 5,4); PSI 46 - 7,9 (45 - 9,5); Slovenska skupnost 63 - 10,9 (68 - 12,9); KD 81 - 14,0 (70 - 13,2).

OPCINE: KPI 1191 - 27,2 (879 - 22,0); PSI 357 - 8,1 (317 - 7,9); Slovenska skupnost 392 - 7,5 (393 - 9,8); KD 1487 - 33,5 (1464 - 36,6).

BANI: KPI 92 - 45,5 (74 - 39,6); PSI 39 - 19,3 (42 - 22,4); Slovenska skupnost 18 - 8,9 (22 - 11,8); KD 27 - 14,4 (27 - 14,4).

PROSEK - KONTOVEL: KPI 949 - 39,5 (726 - 32,3); PSI 196 - 8,1 (172 - 7,6); Slovenska skupnost 236 - 9,8 (298 - 13,3); KD 705 - 29,4 (737 - 32,8).

Celotni tržški Kras: KPI 4162 - 38,6 (pokrajinske 1970 3309 - 32,1; politične 1972 4237 - 39,6; deželne 1973 3317 - 33,1); PSI 952 - 8,8 (pokrajinske 1970 553 - 5,3; politične 1972 807 - 7,5; deželne 1973 872 - 8,7). Pri teh podatkih je treba upoštevati, da je na pokrajinskih 1. 1970 imela PSIUP 216 in na političnih 1. 1972 152 glasov. Slovenska skupnost 984 - 9,1 (pokrajinske 1970 1084 - 10,5; na političnih 1972 se ni predstavila; deželne 1973 1194 - 11,9); KD 2899 - 26,7 (pokrajinske 1970 3550 - 32,5; politične 1972 3521 - 32,9; deželne 1973 2963 - 29,5).

PRESEDNIK FRAGIACOMO NA VČERAJSNEM OBČNEM ZBORU

Za četrtino povečane prodaje v trgovinah Delavskih zadrug

V kratkem odprtje nove veleblagovnice na Trgu Stare mitnice v Trstu

Za Delavske zadruge so bili v poslovnem letu 1974 značilni v glavnem trije elementi: visoka stopnja razvoja prodaj, znatne pobude za boj proti dražini in izredno povišanje cen. Tako ceno je dal včeraj predsednik zadrug Oliviero Fragiaco med letnimi obnim zbornimi, ki je bil v zborniški dvorani trgovske zbornice v prisotnosti številnih članov in predstavnikov oblasti, med katerimi sta bila deželni odbornik za zadrugništvo Fabio Mauro in občinski odbornik Rino Bartoli, ki je zastopal župana. Deželni odbornik Mauro je v svojem pozdravu poudaril socialno vlogo zadrugništva, zlasti na področju posredstva v zvezi z umirjevanjem cen. Dejal je tudi, da bo deželni odbor v jeseni sklical konferenco o problemih razdeljevanja in preskrbe. Občinski odbornik Bartoli pa je med drugim izrazil željo po tesnejšem sodelovanju z javnimi ustanovami in po okrepitev delavnosti zadrug.

V svojem poročilu je predsednik Fragiaco poudaril predvsem, da so bile cene v supermarketih in trgovinah zadrug blokirane od 29. novembra 1974 do 25. januarja 1975, s čimer so zadruge pristale na zahteve sindikalnih organizacij za obrambo kupne moči delavcev in proti višanju cen. Omenil je tudi poročilo nekaterih izdelkov po močno znižanih cenah. Po mnenju predsednika je bila direktna posledica tega znaten porast skupne vrednosti prodaj v letu 1974, ki so dosegli 10.133.510,00 lir kar je za 2.207.888,000 lir več kot v prejšnjem letu.

Fragiaco je dejal, da potreba po nadaljnjem izvajanju programa modernizacije zahteva boljšo upravljanje in kvaliteto raven uslug. Zaključil je z napovedjo skorajšnjega odprtja novega velikega supermarketa na Trgu Stare mitnice v Trstu in novega supermarketa v Gračevo.

V razpravo so posegli številni prisotni, poročilo nadzornega odbora pa je podal dr. Luciano Peloso.

Turistični uslužbenci za družbeni turizem

V tržaškem sedežu sindikata CISL je včeraj bila tiskovna konferenca, ki jo je sklical deželno tajništvo enotnega sindikata uslužbencev javnih lokalov in hotelov, na kateri so orisali splošne vzroke, zaradi katerih se na tem področju že dvajset let vodi sindikalni spor, ki je privedel tudi do stavk. Uvodno poročilo je imel tajnik strokovne organizacije CISL Antonacci, za njim pa sta spregovorila še sindikalista CG IL Battilana in UIL Petrosio.

Razlogi sindikalnega spopada niso samo v golih finančnih in normativnih zahtevah, kar uslužbenci turističnih podjetij zahtevajo splošno napredno turistično politiko, ki naj dovoli vsem italijanskim delavcem, da gredo na zaželeni počitek v prijetnem okolju. Zaradi tega je treba drugače porazdeliti dopuste čez celo leto, treba pa je tudi javnih in zasebnih investicij, preprečiti špekulacije, ki kvarijo in uničujejo turistične lepote tudi v naših krajih in končno je treba zagotoviti uslužbencem te stroke, ki doprinevajo milijard gospodarstvu naše dežele, dostojne plače in redno zaposlitev.

Nemški časnikiarji v Furlaniji-J. krajini

V okviru propagandne dejavnosti, ki jo deželno obdobje za turizem izvaja v tujini, je te dni obiskala našo deželo skupina specializiranih časnikiarjev iz Zah. Nemčije. Po enodnevnem bivanju v našem mestu, kjer so se sestali s predstavniki deželne obdobje za turizem in pokrajinske turistične ustanove, so si nemški gostje ogledali še Čedad, Videm, Ogstje, Gračevo in Lignano. Prihodnji teden bo dopotovala nova skupina časnikiarjev, ki predstavljajo najbolj razširjene časopise turističnega značaja v Zah. Nemčiji.

Prizadevanja za poživitev gradbene dejavnosti

V ponedeljek dopoldne ob 10. uri se bodo v Trstu sestali predstavniki deželne uprave in sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, da bi skupno obravnavali vprašanje ponovne poživitev gradbene dejavnosti v Furlaniji - Juljski krajini. Deželno upravo bodo na sestanku zastopali predsednik deželnega odbora Comelli, podpredsednik in odbornik za načrtovanje in proračun De Carli in odbornik za javna dela Giust.

Deželno obdobje za načrtovanje in proračun je tudi letos pripravila «Statistični letopis dežele Furlanije - Juljske krajine», ki so ga pravkar začeli razdeljevati. Letopis 1974 obsega običajne podatke o ozemlju, prebivalstvu, solstvu in gospodarstvu Furlanije - Juljske krajine, poleg tega pa prinaša pregled področij, ki jih bremenijo vojaške služnosti.

ZANIMIVOSTI O NOVIH SVETOVALCIH

Novi občinski svet v Gorici po 15. juniju precej pomlajen

Srednja starost svetovalcev je 42 let - Polovica svetovalcev izvoljenih na novo - Število uzulov se je zmanjšalo na tri - V občinskem svetu tokrat samo dve ženski

Ob analiziranju izvoljenih svetovalcev v novi goriški občinski svet prihajamo do zanimivih ugotovitev. Prvič, da se je občinski svet občutno pomladil, čeprav ni bil vanj izvoljen noben mladenič med 18. in 21. letom, ki je kandidiral. Najmlajši izvoljeni svetovalec je namreč demokristjan Luciano Cicuttini, ki je letos februarja dopolnil 22. leto. Še trije drugi občinski svetovalci spadajo med mlade, saj so se rodili po tej vojni. To je demokristjan Giuliano Stabon (27 let), demokristjan Luciano Aprilis (27 let) in socialist Vladimir Nanut (29 let).

Če pogledamo na drugo stran starostne dobe lahko ugotovimo, da je kar dvanajst občinskih svetovalcev, ki imajo nad 50 let. Najstarejši med njimi je misovec Eno Pascoli (62 let), sledijo mo Sergio Zattarin (KD, 58 let), Agostino Tacchinardi (PS DI, 56 let), Sergio Fornasir (PLI, 55 let), Lanfranco Zucali (PSDI, 54 let), Marino Piani (KD, 54 let), Luciano Luciani (PRI, 53 let), Mario Del Ben (PSI, 53 let), Guido Fornasir (KD, 53 let), Benito Moruzzi (KD, 51 let), Pasquale De Simone (KD, 51 let).

Srednja starost vseh 40 občinskih svetovalcev je nekoliko nižja od 42 let.

V občinskem svetu sta tokrat dva brata: liberalce Sergio Fornasir in demokristjan Guido Fornasir.

Se nekaj zanimivih ugotovitev. 18 te dni izvoljenih občinskih svetovalcev se je rodilo v Gorici. Med temi je največ mladih. Med šestimi svetovalci KPI so se trije rodili v Gorici, dva v drugih krajih naše dežele, eden pa izven dežele. Med socialističnimi ni nobenega po rodu Goričana. Eden se je rodil v Trstu, eden v Istri, dva pa v drugih krajih države. Tudi med fašisti ni nobenega Goričana: dva sta rojena v drugih krajih dežele, eden pa v Fivencah. Republikanca se delita na dvojce: en svetovalec je rojen v Gorici, drugi pa v Vilešu. Enako je tudi pri socialistih: dva sta se rodila v Gorici, ostala dva pa v drugih krajih naše dežele. Čisto goriško zastopstvo je pri dveh svetovalcih SS in enako tudi pri edinem svetovalcu PLI. Pri demokristjanih pa prevladujejo po rodu Goričani: deset jih je. Od ostalih sta dva rojena v Istri, štirje v drugih krajih naše dežele, dva pa v drugih krajih države.

Še ena zanimivost, ki ima svoj politični pomen. Ezuli so v občinski svet tokrat poslali samo tri svoje zastopnike: socialdemokrata Fantinija ter demokristjana De Simona in Moiseja. V vseh prejšnjih občinskih svetih so imeli ezuli veliko večjo težo, zlasti pri demokristjanih, socialdemokristjih in fašistih, in veliko jih je bilo tudi v občinskem odboru. To pomeni, da se je po rodu ali po čustvih istrsko - reško prebivalstvo živelo v goriško realnost in ne da je vedel poudarka nekdanjim vplivom.

Samo dve ženski bomo imele v tem občinskem svetu. To sta komunistki Vilma Brajnik - Corva in Gianna Bigli - Pirella. V prejšnjem svetu je bila še demokristjanka, ki je kandidirala, ni pa bila izvoljena.

Za zaključek še nekaj. Občinski svet je točno za polovico prenovljen. V občinski svet je bilo potrjenih dvajset svetovalcev prejšnjega občinskega sveta. Kandidiralo jih je več, vendarle niso bili vsi ponovno izvoljeni. Med dvajsetimi novimi je nekaj takih, ki so sicer že bili občinski svetovalci, vendar ne v zadnjem času.

Navedeni podatki se nanašajo na izvoljene. Morda bo prišlo v dokončni sestavi občinskega sveta do določenih sprememb kajti nekateri bodo morda zapustili svoj pokrajinski svet ali pa bodo zavzeli druge položaje v strankah ali v kakih upravnih odborih.

Sindikalne zahteve šolskega osebja

V teh dneh so se zaključile skupščine šolskega učnega in neučnega osebja, ki so jih sklicali šolski konfederalni sindikati CGIL, CISL in UIL. Na teh skupščinah so razpravljali o sporazumu, ki so ga dosegli s sindikati z vlado. O nekaterih segli sindikati z vlado. O nekaterih mnenje pozitivno, o drugih pa je bilo precej pomislekov.

Positivno mnenje so izrazili goriški člani šolskih sindikatov o tem, da bo v vsakem razredu največ 25 učenecv ali dijakov, da bodo ojačali državne otroške vrte (do 1. septembra 1976 bi jih morali odpreti 8.000 novih), o znižanju urnika za otroške vrtarke.

Pomisleki pa so o obnovi stažev, posebno kar se tiče začetne plače ter o prevelikih razlikah med diplomiranci, ki poučujejo na osnovnih šolah in vrtcih in onimi, ki poučujejo v srednjih šolah. Od srednjega vodstva sindikatov bodo zahtevali, da se nekateri nedostatk pri odpravi do prihodnjega 31. maja 1976, ko bo prišlo spet do pogajanj za obnovitev delovnih pogojev.

Nedeljski vozniki na progi št. 6

Občinski avtobusno podjetje obvešča, da bodo od nedelje dalje uvedli na progi št. 6 (glavna pošta - go-

rizsko pokopališče) nedeljski poletni vozniki red avtobusov.

Odhod izpred glavne pošte ob: 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 18.00 in 19.00.

Odhod izpred pokopališča ob: 9.20, 10.30, 11.40, 12.20, 16.30, 17.40 in 18.20.

Natečaj za slovenske učitelje bo 15. septembra

Pismena naloga za udeležence natečaja za stalne učitelje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom bo 15. septembra letos.

To je odločil šolskih skrbnikov dr. Camillo Imbriani in postal ustrezno okrožnico vsem zainteresiranim učiteljem. Izpit se bo pričel ob 8. uri v učilnici št. 7, v prvem nadstropju tehniškega zavoda «Fermi» v Ulici Diaz 20 v Gorici.

Kandidati natečaja se bodo morali javiti ob navedeni uri na zbornem mestu. S seboj bodo morali imeti veljavni osebni dokument.

Istega dne bo v istem šolskem poslopiju tudi pismena naloga za udeležence natečaja za učitelje, ki bodo poučevali na italijanskih osnovnih šolah.

Škropljenje trt s helikopterjem: zanimiva pobuda v vinogradništvu

Zasluga gre konzorciju za zaščito briških vin «Collio» 15 kmelovalcev se poslužuje novega načina škropljenja

Helikopter škropi trte vinogradnika na Gslavju

Vinogradništvo v goriških Brdih, na Oslavju, v Steverjanu in na Krminkem se je v zadnjih letih razvilo in moderniziralo. Vsak vinogradnik razpolaga danes s stroji, ki nadomestujejo delo ljudi, tako da lahko še govorimo o načrtnem in polindustrijskem vinogradništvu. Poleg osebnih pobud vinogradnikov je k temu napredku v veliki meri pripomogel konzorcij za zaščito briških vin «Collio». Ustanova se namreč že vrsto let ukvarja z razvojem vinogradništva v teh krajih ter nudi našim vinogradnikom pomoč pri njihovem delu. Pred kratkim je konzorcij uvedel novost, za sedaj le za poizkušnjo, ki bo našim kmetovalcem prihranila veliko dela in denarja. Običajno ročno škropljenje trt so zamenjali s helikopterjem. Nov način škropljenja je konzorcij uvedel prvi v Italiji.

Konzorcij za zaščito briških vin se je za to pobudo odločil potem, ko so njegovi tehniki večkrat obiskali nemška vinogradniška podjetja. Trenutno se novega načina škropljenja poslužuje 15 briških vinogradnikov. Iz razgovorov, ki smo jih imeli z nekaterimi izmed njih, lahko ugotovimo, da so z novim načinom zelo zadovoljni, saj prihranijo veliko časa in denarja. Helikopter namreč v eni uri pokropi približno 20 hektarjev vinogradov ter porabi veliko manj škropila (za prejšnjih 1.000-1.500 litrov škropila je sedaj dovolj le 100 litrov). Za novi način škropljenja trt obstajajo še nekatere težave. V primeru vetra je tako delo nemogoče saj bi veter škropilo razpršil. Druga težava pa so električne žice nad vinogradi. Helikopter namreč pri svojem delu leti 10-20 metrov nad vinogradi in večkrat ga pri tem delu električne napeljavne nevarno ovirajo.

Letošnji novi način škropljenja trt s pomočjo helikopterja je le eksperimentalnega značaja. Konzorcij za zaščito briških vin bo v bodoče odločila za ta način ter s tem pripomogla k razvoju briškega vinogradništva, ki je še sedaj med najbolj razvitimi v državi in v Evropi.

Kopalnik vlak Nova Gorica-Koper

Tudi letos so na železniški progi Nova Gorica - Koper uvedli poletno vožnjo, tako imenovano vožnjo «kolpinalne vlak», ki deluje le ob sobotah in nedeljah. Prva vožnja je bila prejšnjo soboto. S tem vlakom, ki je namenjen izključno prebivalcem novogoriškega območja, ki se nameravajo peljati do koprskih kopališč, se je prejšnjo soboto peljalo 26 potnikov. Kaže pa, da se bo njihovo število znatno zvišalo, saj se je lansko leto s kopalnim vlakom peljalo nad 900 ljudi. Vlak bo odšel vso vsako soboto in nedeljo. Odhod iz Nove Gorice bo ob 6.38 (7.38 po italijanskem času).

zikom bo 15. septembra letos. To je odločil šolskih skrbnikov dr. Camillo Imbriani in postal ustrezno okrožnico vsem zainteresiranim učiteljem. Izpit se bo pričel ob 8. uri v učilnici št. 7, v prvem nadstropju tehniškega zavoda «Fermi» v Ulici Diaz 20 v Gorici.

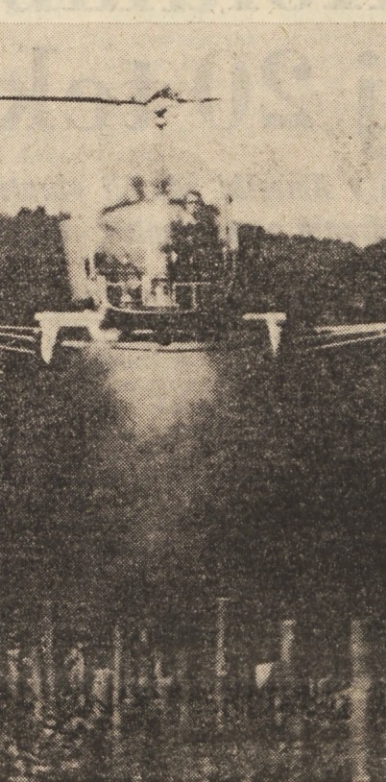
Kandidati natečaja se bodo morali javiti ob navedeni uri na zbornem mestu. S seboj bodo morali imeti veljavni osebni dokument.

Istega dne bo v istem šolskem poslopiju tudi pismena naloga za udeležence natečaja za učitelje, ki bodo poučevali na italijanskih osnovnih šolah.

NENEHEN RAZVOJ V GORIŠKIH BRDIH

Škropljenje trt s helikopterjem: zanimiva pobuda v vinogradništvu

Zasluga gre konzorciju za zaščito briških vin «Collio» 15 kmelovalcev se poslužuje novega načina škropljenja

Helikopter škropi trte vinogradnika na Gslavju

STAREJŠI PRECEJ DELUJEJO

V Postojni so se srečali upokojenci vse Primorske

Prihodnje leto bodo igre upokojencev v Sežani

Z živo voljo hočejo starejši obdržati tradicije dejavnosti, ki je povezovale primorsko ljudstvo v borbi za obstanek v preteklosti. Močan poudarek enotnosti volje, ki naj bi odmevala v drugih pokrajinah Slovenije, so športne igre upokojencev Primorske. Njihov bohoten utrip čutilo je obudovanjem upokojencev ostalih predelov. Zato so igre v spodbudo za razmah športa med upokojenci in srečavanj v republiškem merilu. S tem namenom so bile organizirane že tretje športne igre upokojencev 10 primorskih občin in tokrat v Postojni. Tekmovalo je 40 ekip v 4 disciplinah. V prostornem hladnem parku pri domu upokojencev se je ves dan minulo nedeljo zabavala ogromna množica gledalcev in udeležencev. Med tekmovalcem je igrala mladinska godba na pihala iz Postojne. Združeni pevski zbori upokojencev iz Postojne in Pivke so s svojim ubranim petjem poživljali veselo družbo. Še nikoli se ob podobnih priložnostih ni dogajalo, da bi se množična družba tako prijetno počutila kot tu in tako veselo razpoložena ostala od jutra do večera. Vsa čast gre postojnskim upokojencem, da so uskladi skladitve sodelovanje upokojencev, borcev, invalidov, mladine in pripadnikov vojske, ki so s skupnim prizadevanjem kar najbolje počastili 30. obletnico osvoboditve in zmage nad fašizmom.

Izidi so sledeči: Šah - Nova Gorica 1., Piran 2., Tolmin 3., Koper 4., Idrija 5. in Postojna 6. mesto.

Streljanje - Nova Gorica 1., Postojna 2., Koper 3., Izola 4., Tolmin 5. mesto.

Posamič: Jože Ravbar iz Nove Gorice z največ krogi je dosegel 1. mesto; Novogoričan Darko Znidaršič 2. in Postojčan Tone Krizman 3. mesto, 4. je bil V. Pantele, 5. M. Vadjnal.

Kegljanje - Koper 1., Nova Gorica 2., Tolmin 3., Piran 4. in Il. Bistrica 5. mesto.

Balinanje - Koper 1., Tolmin 2., Sežana 3., Piran 4. in Il. Bistrica 5. mesto.

Po skupni utvrditvi je izid sledeč: Nova Gorica 1., Koper 2., Tolmin 3., Postojna in Piran si delita 4. in 5. mesto, Sežana 6., Izola 7., Koper 8. mesto.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna «Alla Salutes», Ulica Cosulich, tel. 72-480.

ZAKLJUČEN PREGLED ZAPISNIKOV

Včeraj uradna potrditev izvoljenih svetovalcev

Potrjeni so bili že znani rezultati

Na okrožnem in tudi na okrajnem sodišču v Gorici so včeraj uradno proglasili pokrajinske in občinske svetovalce, ki so bili izvoljeni na nedeljskih volitvah. Pregled zapisnikov, ki so jih napravili sodniki, potrjuje že znane rezultate.

Na okrožnem sodišču je sodna komisija,

OBERLÄNDER JE PRIŠEL PONOVO V OSPREDJE...

Nedostojna provokacija bonskega funkcionarja

Varšavske oblasti naj bi bile rehabilitirale nacističnega zločinca, ki je med najodgovornejšimi krivci za nacistični zločin v Lwovu

Da so v Zahodni Nemčiji nasproti bivšim nacističnim zločincem zelo, preveč — velikodušni, smo že velikokrat ugotovili. To, posredno, potrjuje tudi dejstvo, da so posamezni nacistični zločinci prilezli zelo visoko. O vsem tem nam bo zgodovino povedal primer, o katerem nameravamo pisati in ki je zadnje čase spet na dnevnem redu.

Dvajset let danes, trideset let po vojni, ne more postaviti dveh nacističnih zločincev pred sodišče, ker na to ne pristanejo zahodnonemške oblasti. Gre za dva nacistična zločince, ki sta se zalostno proslavila med vojno, pravzaprav v začetku vojne. «Lwowska drama», do katere je prišlo v juliju 1941, vzbujala razburjenje še danes leta 1975. Tri vlade pa so se sporele v zvezi z «rehabilitacijo» enega izmed krivcev te drame.

Nad 200 univerzitetnih profesorjev iz Anglije, Francije, Belgije, Holandske, Kanade, ZDA, Finske, Španije, Avstrije, Švice, Izraela, drugih dežel in same Zahodne Nemčije se je z neposrednim pismom obrnilo na predsednika Zvezne republike Nemčije Walterja Scheela, od katerega zahtevajo, naj odločno poseže v sramotno zadevo vojne zločince Oberländerja, ki se tako rekoč roga pravici, omiki, vsemu svetu...

Razen gornje dovolj kvalificirane petice pravnikov je tu še poseg poljske vlade. Poljska se je močno angažirala, da bi se vloga Oberländerja v «Lwowski drami» razčistila. In končno, je tu tudi dr. Robert Kempner, ameriški pravnik, tožilec na nuerberskem procesu proti nacističnim vojni zločincem in danes odvetnik sorodnikov lwovskih žrtve, ki se je vključil v mednarodno akcijo in dobesedno izval samega Oberländerja. Nuerberski sodnik, ki bi bil že leta 1946 med nacističnega zločince Oberländerja obtožiti, ga sedaj javno poziva, naj se svet ne igra z zgodovino in naj končno svedu pove, kaj je leta 1941 počel v Lwovu.

V Lwovu je bil v začetku julija 1941. leta izvršen strahotni zločin. Nacisti so pobrali po domovih in po ulicah v enem dnevu 3000 oseb, po večini Judov ter ukrajinčev in poljskih razumnikov, med katerimi je bilo tudi 34 znanih univerzitetnih profesorjev, kot bi vsi predsednik poljske vlade Kazimir Bartel.

Med nemškimi enotami, ki so pravičad zasedle Lwov, je bil tudi prosluli bataljon «Nachtigal», ki so ga sestavljali v glavnem ukrajinški nacionalisti pod vodstvom proslulega Banderje. V nemškem poljskem bataljona pa je bil Theodor Oberländer kot protiočlovečvalni oficir ter strokovnjak za Vzhod. Oberländer je pred vojno in še posebej v času prijateljstva med Stalinom in Hitlerjem, večkrat potoval po Sovjetski zvezi in prebrel vse Balik. V nacističnih krogih je bil znan kot odlični strokovnjak za vzhod.

Vrmino se za korak v zgodovino: do septembra 1939 je bil Lwov eno poljskih mest. Ko je nacistična Nemčija 1. septembra 1939 napadla Poljsko in zasedla zahodno polovico, so nekaj dni zatem Sovjeti zasedli vzhodni del Poljske. Ko pa so 21. junija 1941 nacisti napadli Sovjetsko zvezo, je tudi Lwov prišel takoj pod nemško zasedo. In že v začetku julija 1941 je v Lwovu prišlo do že omenjenega pokola.

Minila vojna, nacisti so dobili, kar so zaslužili, nekateri nacistični zločinci pa so se skrivali pod najrazličnejšimi izgovori, seveda ob blagohotnem ravnanju novih domačin in zasedenih oblasti. Oberländer je sploh zanikal sleherni odgovor, nato glede «lwovske drame» in je krivdo vračal na druge. Po vojni so krivce te drame iskali povsod. Esesovski šef policije v Lwovu Hans Krueger je bil obsojen na do smrti, ne jeen in je še v ječi, njegov namestnik Walter Kutschmann je pobegnil v Latinsko Ameriko, kjer še vedno živi pod lažnim imenom. Theodor Oberländer pa se je vrnil v zahodnonemško demokracijo, stranko in v tem svojstvu postal celo Adenauerjev minister. Od 1953. do 1960. leta je urejal zadeve v nemški begunce iz vzhodne Evrope.

Oberländerja sta po vojni zahtevali Poljska in Sovjetska zveza. Toda zahodnonemške konservativne sile ga niso dale. Leta 1960 so mu v odsotnosti sodili v vzhodnem Berlinu in na tem čeprav simboličnem procesu je bil Oberländer obsojen na do smrti. Dokaznega materiala proti Oberländerju je bilo toliko, da tudi «dober železček» določenih zahodnonemških demokracijskih vodilnih krogov ni mogel prebiti in je šel v ječo po obsojbi Oberländer moral dati o. stavko. Oglasili so se k besedi tedaj tudi določeni ameriški krogi, da ne govorimo o demokraciji javnosti vse Evrope.

Tačno 15 let po tem procesu v vzhodnem Berlinu, ko je njegovo imeno slo že v prezo, je Oberländer ponovno prišel na dnevi red. O njem je bil govor v začetku maja letos v Varšavi in sicer med načelnikom poljske osrednje komisije za raziskovanje nacističnih zločinov Pilihovski ter načelnikom ustreznega zahodnonemškega urada bivšim državnim tožilecem A. dalbertom Rickerlom. In ko se je poslednji vrnil iz Varšave, je rekel in zapisal, da je načelnik poljske komisije Pilihovski, čeprav ne uradno, ublažil poljske obtožbe proti Oberländerju. Iz tega je zahodnonemški funkcionar sklepal, da Poljska nima več Oberländerja za

vojne zločinca in krivca «lwovske drame». Zahodnonemški funkcionar je to sporočil samemu Oberländerju v posebnem pismu. Temu pa se je mudilo, da je to koj sporočil tisku, ki je «obelodanila» ugotovitve, da so v Varšavi Oberländerja rehabilitirali.

Seveda je Varšava to koj demantirala. Medtem pa se je začelo med Poljsko in Vzhodno Nemčijo dopisovanje v zvezi z izjavo poljskega funkcionarja Pilihovskega ter v odnosu na obsodbo, ki jo je pred 15 leti izdal vzhodnonemški sodišče. Vzhodnonemški veleposlanik v Varšavi je od poljske vlade zahteval ustrežno pojasnilo. Hkrati so v vzhodnem Berlinu pozvali poljskega veleposlanika «na pojasnilo». Pot je te zagate so našli na stolpcih poljskega dnevnega tiska, kjer je bila objavljena razlaga poljske časnikarske agencije PAP in kjer je bilo rečeno, da je bila izjava zahod-

nonemškega funkcionarja le navadna «nedostojna provokacija». V demantiju je bilo tudi poudarjeno, da Pilihovski nikakor ni oprostil Oberländerja krivde za pokol v Lwovu, pač pa je gostu iz Bonna nazival še druga zločinska početja, ki jih je Oberländer pustil za seboj na Poljskem in drugod v vzhodnem delu Evrope. Nadalje je bilo rečeno, da načelnik zahodnonemške komisije za ugotavljanje nacističnih zločinov ne uživa več v Varšavi zapanja, ker «ni dojel, kaj poljski sogovornik misli o lwovski tragediji in o vlogi Oberländerja pri njej».

Vtem ko se spor v zvezi z nespornostjo nadaljuje in se vesti med Varšavo, Bonn in Berlinom ne prestopa križajo, pravniki dvajset let dežel zamažujejo, da naj «kompetentne sodne oblasti ne dovolijo Oberländerju, da se v bonškem zatisku še nadalje norčuje iz pravice».

B. D.

BO KDO ODVZEL SLAVNEMU GENOVEŽANU PRVENSTVO?

Krištof Kolumb ima že najmanj 20 tekmecev

Začeli so Kitajci, ki so v Ameriki odkrili «brate po jeziku» - Nato se je vrstilo še veliko drugih pretendentov - Kamni, napisi in drugo...

Krištof Kolumb naj kar mirno spi v svojem grobu. Nihče mu ne misli odvzeti slave, da je on odkril Ameriko. Kljub temu pa bomo danes nazivali vrsto «pretendentov», ki si lastijo pravico, da so oni oziroma «nekdo njihovih» odkrili Ameriko. Začnimo s Kitajci.

Kitajci so začeli osposovati Kolumbo to pravico v šestdesetih letih. Dva pekinska filologa, ki sta proučevala jezik Aztekov, sta odločila tudi leto potovanja kitajskih «odkriteljcev» Amerike. Bilo je to leta 449 po Kristusu, se pravi krepkih tisoč let pred Kolumbovim odkritjem Amerike. Še več, kitajski filologa sta tudi ugotovila, da je posadka ladje, ki je preplula ocean, štela šest moških, njen vodja pa naj bi bil budistični duhovnik.

Za Kitajci so se v tej borbi za prvenstvo oglasili k besedi Turki. Turški znanstveniki so namreč odkrili, da imata turški jezik in jezik naroda ali plemena Maya iste korene. Iz tega so sklepali, da so predniki današnjih Turkov prispeli iz njihove nekdanje domovine v osrednji Aziji na ameriško celino verjetno preko Beringove ožine. Niso torej pluli čez vse Atlantik, pač pa so izbrali sicer daljšo kopno in nato še ozko morsko pot.

Pa tudi Japonci so odkrili svoje «dokaze» in sicer v podobnosti črtežev na vazah iz žgane gline,

starih 2500 let in ki so jih našli v Ekvadoru. Ti črteži so popolnoma enaki črtežem na japonskih keramični iz iste dobe. Zaključek, od katerega so Japonci prišli, je zelo enostaven: Japonci so prispeli na neki način na novo celino in vstopili stike s krajinami prebivalstva.

Veliko je teorij in hipotez o predkolumbijskem odkritju Amerike. Posebno v zadnjem desetletju je tega vedno več in po navadi so te hipoteze rezultat sistematičnega raziskovanja na najrazličnejših znanstvenih področjih, začnemo s širšo etnologijo, pa vse do konkretne arheologije. Trenutno je na seznamu kolumbijskih predhodnikov kar dvajset različnih «odkriteljcev». Omenjajo se s tem v zvezi na primer Irči, Grki, Egipčani, Arabci itd. Princ Madoc ap Owain Gwynedd je odpotoval iz Walesa leta 1170. Prispel je na «novo celino» in ustanovil tam kolonijo. Izbral se je v sedanji Alabami.

Vse te teorije o Kolumbovih predhodnikih niso naletele na ustrezen odmev, posebno ne med ameriškim znanstveniki. Razlog temu je preprost: vsa ta odkritja temeljijo na «dokazih» in «dokumentih», ki imajo bolj malo avtentičnosti ali pa je njihova avtentičnost težko preverljiva. Podobnost v jeziku, mitologiji, enaki črteži na vazah, arhitektura ter druge podobnosti in analogije so vse premalo in jih lahko z dobro voljo odkrijemo kjerkoli po svetu. Zato smo že v začetku rekli, da Krištof Kolumbo ne osparujemo prvenstva, da je on odkril Ameriko.

In vendar je teorija, ki je znanstveni svet ni povsem odklonil. Je to teorija o Vikingih, ki naj

bi davno pred Krištofom Kolumbo prispeli v Ameriko kar večkrat. Na Groenlandu so namreč odkrili več ostankov vikinških naselij, na Newfoundlandu so prav tako odkrili ostanke vikinške kolonije, ki jo je pol stoletja pred Kolumbovim odkritjem Amerike ustanovil Leif Ericson. In ta kolonija je trajala vse do 1400. Na vsak način pa so Vikingi nato izginili, izumrli oziroma je njihova kolonija propadla.

Toda v zadnjem času vzbujajo pozornost ameriške javnosti nova domneva, ki temelji na arheoloških najdbah na ameriški celini. Novozelandski Barry Fell, ki poučuje biologijo na harvardski univerzi in ki je hkrati tudi znan filolog, izjavlja, da mu je uspelo razbrati napise v jeziku, ki je zelo podoben baskovskemu jeziku. Drugi napisi pa so v jeziku, ki je podoben punskem jeziku. Punkski jezik so govorili nekoč v Kartagini, baskovski jezik pa je jezik nacionalne skupnosti Baskov, ki živijo na Pireneji. In ti napisi so videlani na približno 400 kamnih, ki so jih odkrili kakih 150 kilometrov od Filadelfije in izhajajo iz poznne bronaste dobe, to se pravi izpred 2500 let.

«Baskovski» napisi so zabeleženi v abecedi, ki sestoji iz dvajsetih znakov, samih soglasnikov, ki so zelo podobni pisavi starih Fenicianov. To abecedo so pred rimsko zasedbo uporabljali na Iberijskem polotoku. Barry Fell je razbral veliko teh napisov. Nekateri napisi se glasijo takole: «Onset in Laguna, solze nam tečejo, ker smo bili bratje». «Arano, tvoj duh za vedno počiva». «Inez, mala deklica treh let». Iz gornjega lahko sklepamo, da gre za nagrobne spomenike.

In kako je ameriški strokovnjak ugotovil, da gre za napise iz bronaste dobe?

Predvsem so črke zelo podobne tistim, ki so jih odkrili v Trasos Montesu na Portugalskem in ki izhajajo iz bronaste dobe. Z druge strani pa so nekatere besede zelo podobne celo sodobnim baskovskim izrazom. Doslej je ameriški znanstvenik odkril smisel številnih napisov, kot smo videli in po tej poti nadaljuje.

Omenili smo tudi napise, ki so podobni punskemu jeziku. Ti napisi so baje še pomembnejši. Na kamnih, ki so jih odkrili v Pennsylvaniji in v Massachusettsu, nekeje v Mehiki in tudi v Sherbrooku v Kanadi je Barry Fell pogosto srečal ime Hanno. Po starih grških zgodovinarjih, po točno zabeleženem grškem zapisu iz 475. leta pred našim štetjem, je bil Hanno Kartazjan, ki je «preplul severni ocean». Napise v punskem jeziku so odkrili v preteklih letih tudi v sami Španiji in sicer v bližini Cadixa. In tudi ti napisi posredno potrjujejo obstoj človeka, ki je odpotoval v daljno barbarsko deželo na koncu sveta.

Navajamo sklepe, do katerih je prišel ameriški znanstvenik Barry Fell, ki je iz vsega tega prišel do prepričanja, da so pred Kolumbo prišli «predstavnik naroda zahodne Evrope» na novo celino, v Ameriko, nakar da je odkril nove dežele šlo v pozabo. Kaj je na stvari?

Ne smemo pozabiti na Thora Heyerdala, ki je dokazal, da se z najprejativnejšim plovilom morejo prepluti tudi veliki oceani. In zakaj bi tega ne zmogli Baski in Kartazjani. Tudi to je eden izmed argumentov Barryja Fella, s katerimi nekateri znanstveniki soglašajo, vtem ko ga drugi odklanjajo. Za konec bomo ponovili to, kar smo v začetku, da Kolumbo nihče ne opreka prvenstva. Če pa ga bo nekoč zares izgubil, ga bo izgubil na osnovi konkretnih dokazov.

EMIL FRELIH: FILMSKI SVET JUŽNE AZIJE

Umetniško prizadevanje podjetja «Breat Wall»

Kader iz filma «A torn Lily», ki ga je režirala Yuen Yang-an

Pred nedavnim smo morali iz tehničnih razlogov prekiniti Emila Freliha prikaz «Filmski svet Južne Azije». Danes s prikazom nadaljujemo, hkrati se bralcem za zamudo opravičujemo.

Nedaleč od «Hong Kong Studios» deluje v precej skromnih prostorih filmsko podjetje «Great-Wall

Film Studios», ki se pa odlikuje po nekaterih zelo uspešnih umetniških filmih. V njihovem delu je opazno resno prizadevanje po ustvarjanju predvsem umetniško dobrih filmov. V zadnjih letih so dvignili proizvodnjo na povprečno deset do dvajset filmov na leto. Snejajo večino moderne filmske in mandarinske jeziku, predvsem melodrame, tragedije in komedije. S filmom «A Torn Lily» so uspešno sodelovali na filmskem festivalu v Edinburghu, kjer je evropski svet postal pozoren na hongkongsko kitajsko filmsko produkcijo. Tembolja preseneča obiskovalca precejšnjo skromnost tega malega filmskega mesta. Upravno poslopje, dva ateljeja in skladišča tvorijo zelo tesen krog, da je prostor na sredini komaj podoben srednje velikemu dvorcu in še to je zaprtano z grmado kulis.

Pomrčnik direktorja Dragon K. Lee mi je razkazal vse prostore in mi postregel z zanimivimi fotografijami njihovih filmov. Dva filma sem videl v njihovi prodajalnici, nekaj teh pa v mestnih kinotografih. Presenečali so me zlasti zaradi napredne vsebine. Skoraj v vsakem filmu obravnavajo socialne probleme, zato se ni čudim, da so mi že v informacijskem biroju in tudi v hongkongskem filmskem svetu, označili «Great-Wall Studios» za levičarsko usmerjeno podjetje. Ko sem v umetniškem krogu tega podjetja omenil, kaj sodi javno mnenje o njih, so s ponosom potrdili, da je njihova proizvodnja v resnici socialistična in da skušajo v svojih filmih, kjer in kadar je to le mogoče, simbolno verno pokazati svoj svetovni nazor. V svojih filmih so ohranili še največ tipično kitajskega kolorita, ki ga sicer v koketiranju s filmi zahodnih dežel v nekaterih drugih podjetjih vse bolj omalovažujejo in ga nasilno modernizirajo, največkrat po hollywoodskih receptih.

Način resnega prizadevanja v ateljeju se očituje tudi v vseh njihovih filmih, ki jih je v resnici šteti med najboljše, kar jih proizvedejo v Hongkongu. Tudi čes, ki ga porabijo za snemanje posameznega filma, priča o studioznosti in o resnih pripravah. Vsak film snemajo približno petindvajset do štirideset dni.

Po ogledu ostalih prostorov in snemanja nekaterih kratkih najnovjšega filma, sem si ogledal dva filma njihove proizvodnje in lično opremljeni prodajalnici, ki so ju zavrteli posebej zame. Scenarij sta skupaj napisala režiser So Cheng-Shou in scenarist Hu Siao-Fung.

Otožno melanholična zgodba z naslovom «Sončni vzhod» Fong Dah-Sen se vrne s severa in običje svoje. Neizmerno si je želil videti, kaj se je zgodilo v njegovi odsotnosti z njegovo nekdanjo otroško ljubeznjo deklico. Chen Pei - lu, Njebanje ponižno dekletke pa se je med tem časom močno spremenila; postala je domisljiva. Živela je lahkomišelnost, ljubimka je z lastnikom Tah-Fungove banke Pan Yueh-dingom, ki jo je vzdrževal in živel brezdelno življenje v njegovem razkošnem stanovanju.

Fong Dah-sen ji prigovarja, naj bi prenehala z nečastnim načinom življenja, vendar je naletel na gluha ušesa. Pei-lu, vajena svoje preteklosti, je se naprej žvela razuzdano. Tudi družabniki lastnika banke, vdova Mmme-Ku in njen ljubimec Hu-Sze in drugi so si prizadevali, da bi se Pei-lu poboljšala.

V tem času Tah-Fungova banka ni najbolj uspevala, čeprav je sodeč po bankirjevem stanovanju kazalo nasprotno. Eden glavnih bančnih klientov King Pa, ki bi se rad polastil Tah-Fungove ljubice Pei-lu, je namreč stalno grozil, da bo v banki prekal velike vsote svojega depozita. Bankir Pan Yueh-ding je moral za postaviti del bančnega imetja. Njegov sekretar mu je namreč razložil, da si bo moral najeti finančnega partnerja, če se bo hotel obdržati.

Nekega dne je sirota «Mala Cutie», kot so jo imenovali, zbežala iz nekega stanovanja in prosila, da bi jo Pei-lu vzela pod streho. Deklica je bila pred tem v službi pri dimnikarju Blackieju, ki je delal za Kin-ga Paja. S pomočjo hišnega sluga Fuh Sunga je Pei-lu poslala malo siroto v hišo nekega farmarja, ki jo je oskrboval Fong Dah-sen. Tako je bilo vedno več priložnosti, da sta sestajala in obujala nekdanje otroške spomine. Pei-lu ni razmišljala o Dah-sensovih namelih in je, ne da bi se bila tega pravzaprav zavedala, krenila na novo

življenjsko pot.

Dimnikar Blackie je kmalu zvedel, kje je mala sirota. Pei-lu je zato posvarila Deh-sena, da je malo Cutie skrli nekam drugam.

Bankir Pan Yueh-ding si je medtem s špekulacijami pridobil dobiček, s katerim si je nakupil vsemogočih zakladov, da bi svoj položaj uveljavil in ga brezskrbno utrdil.

Pei-lu je z bistrostvom zvižgalo, še nadalje hlinila svojo predačnost bankirju Panu, čeprav je nameraval s siroto Cutie in Dah-senom pobegniti na sever. Tudi sorodniki in njihovi prijatelji so bili naklonjeni njihovi nameri.

King Pa si je bil svest svoje moči, saj mu Pan-Yueh-ding ni bil več tekmeček. Zato je nekega dopoldneva bankir Pan prosil svojo ljubico Pei-lu za pomoč, ker je vedel, da bi edino ona lahko pregovorila finančno močnega Kinga. Vendar se je bila med tem Pei-lu zatrdno odločila za svojo novo pot, ker ni več hotela biti komurkoli orodje izkoriščanja. Panova banka je propadla.

King Pa je finančno zavladal in si pridobil nadzorstvo nad številnimi gospodarskimi podjetji. Dimnikarja Blackieja je postal po nekdanjo bankirjevo ljubico Pei-lu z grožnjami, da bo uporabil tu-dil silo, če se bo še nadalje upirala. Toda Pei-lu je dobro poznala brezobzirnega Kinga Paja, kot tudi svojo prejšnjo položaj. Veda je, da se proti oblastnostu ne more boriti. Odločila se je končati s takšnim življenjem. Dah-senu je napisala poslovislo pismo, v katerem ga prosi, naj čuva malo siroto Cutie.

Sonce vzhaja. Mala Cutie in Fong-Dah-sen zapuščata mesto. Večkrat se še ozreta, čeprav veda, da njuna dobra Pei-lu ne bo nikoli več prišla za njima...

Med prizgikom v odmoru, med katerim smo se obilno zalivali z neizogibnim zlatim kitajskim čajem, po katerem sem postal mena, da že skoraj prav tako rumen, kot so Kitajci (menda le niso rumeni od čaja?), je ljubezni mladi operater že pripravil drugi film: Dekleta lepotege salona. Po krajšem odhodu sem se spet zleknil v udoben naslanjač in se predal naslednji filmski zgodbi, ki sta jo napisala scenarista Ren Yi-Tse in Lou Ghun-Hsiun, zrežiral jo je Chu Shek-Ling.

Lastnik Ting Hsiangovega lepotege kozmetičnega salona Yin Liah je vzgojil skupino lepih deklet za frizerke in maserke v upanju, da mu bodo privlačile redne obiskovalce.

Dekle Wang Su-mei je prevzela službo z namenom, da vzdrževala svojo družino. Zaradi ljubezni z ljubimcem Lee Wenchejem je po zaslugi njegovega trdnočnega očeta zgubila službo. Eden izmed stalnih obiskovalcev kozmetičnega salona podjetnik Chang Tai Kang Co se je zaljubil v njo, na kar pa Wang ni hotela reagirati.

Nato je pričel Chang posvečati svojo pozornost še zelo mladi deklici Yin Hweigang, nečakini lastnika salona. Vendar je deklica že imela fanta.

Zasluge deklet v lepotege salonu je bil majhen, zaslužek v sedanjem kabaretu pa precej boljši. Yin Liah je po posvetovanju s Changom predlagal lastniku kabareta, naj bi sprejel njegovo dekletko kot peslasko. Dekle Wang Su-mei je to odločila, čeprav je bila brez dela, medtem ko je Yin Hweigang sprejela predlog v upanju, da bo tako poboljšala svojega fanta Loha s Changom. Njena prizadevanja pa je Loh odklanjal. V kabaretu je čisto povzročal neprijetne prizore, tako da ga je Chang končno odpustil.

Bresposelni Loh je ostal brez sredstev; zlomljen in potrt je dočela izgubil upanje na boljše čase. Njegov dobri sošolec Lee Ven-Che ga je povabil k sebi. Medtem si je dekle Wang Su-mei pridobila Yin prosila, naj potpi samo še toliko, da ji bo uspelo pobegniti iz kraja. Chin Hweigang je kmalu propadla. Po zaslugi Changovega prizadevanja je Yin Hweigang kmalu postala vodilna peslaska kabareta. Bila mu je hvala za to, toda Chang je vedno bolj iskal priložnosti, da bi ljubimka z njo. V neki viharni noči jo je celo nasilno napadel. Yin Hweigang je bila brez prave pomoči. Na pritisek njene tete je bila prisiljena živeti s Changom v njegovem stanovanju. Teta jo je namreč izkoristila za izsiljevanje Chang.

Lepotilni salon Ting Hsiang so morali zapreti in Wang Sumei je ostala brez zaslužka. Bila je edinstvena prilžnost, da bi se poročila z Lee-Wencheom, v kar bi, vsaj tako je upala, privolil tudi njegov oče. Cutila je dolžnost še naprej vzdrževati svoje ljudi. Zelela je odprti nov lokal, ki bi služil resnično samo ljudskemu namenu. Njen načrt je Leejevega očeta, zdaj že postaranegega moža, ganil in hotel jima je pomagati pri uresničitvi njunih sanj; podaril jima je svoje prihranke, ki ji jih je bil odtegal vse svoje življenje.

Čeprav sta bila filma izdelana v ateljejih s skromnejšimi tehničnimi napravami, sta me vendarle presenetila s tehnično ravni spretnosti izkoriščanja sredstev, ki so na voljo in zlasti se z dobro režijo. Filma sta se bavila s tematiko o človeških psiholoških drame, ki je med Kitajci tako priljubljena. Etnična vrednost obeh filmov pa je bila precej vprašljiva, če pomislim na sentimentalni zgodbi, v katerih so se v precejšnji meri poloznostnih efektov, ki so bili bolj samemu sebi namen in so zato v dobri meri zamegljevali globlji umetniški smisel vsebine.

(Nadaljevanje sledi)

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 21. JUNIJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 Poljudna znanost: Od ena do neskončnosti, ponovitev 6. nadalj.
12.55 Komični risani filmi: NORE GLAVE in OČETOVA PRIVOLITEV
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
17.00 DNEVNIK in Izžrebanje loterije
17.15 Program za najmlajše
17.40 Program za mladino: Dirodorlando
18.30 Monografije: Plave čelade, drugo zaključno nadaljevanje
18.55 Teden dni v parlamentu
19.20 Nabožna oddaja
Kronike dela in gospodarstva, Vremenska slika
DNEVNIK

20.00 PLOŠČA ZA POLETJE
Nocoj bo v St. Vincentu zaključna prireditve «Disco per l'estate», oziroma glasbenega tekmovanja Plošče za poletje. Prireditve bosta vodila Corrado in Gabriella Farinon. Od 48 pevecov, pevke ter ansamblor, ki so se lotili tekmovanja, jih je do St. Vincenta prišlo le 24 in tu se je v preteklih dneh izločilo tekmovanje nadaljevalo, tako da bo nocoj nastopilo v zaključni tekmi le 12 in sicer po šest v vsakem izmed dveh turnusov. Iz vsake skupine bosta nato ostala v tekmi po dva najboljša kvalificirana, tako da se bodo za zadnja mesta potegovali le štirje pevc. Lani je v tej tekmi zmagal Gianni Nazzaro. Da bi se prireditve ne omejila je na petje, bosta nastopila tudi Raffaella Carrà in Walter Chiari

22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

19.30 IZ LJUBEZNI DO FLORENCE
Komični film z Monty Banks
19.45 Športni dnevniki
20.00 Profili italijanskih popovnih skladateljev: BRUNO CANINO
Bruno Canino je danes eden najbolj znanih italijanskih pianistov in klavičembalistov. Njegovo imeno pogosto srečujemo imenih znanih pevecov ali drugih umetnikov, na primer ga pogosto srečujemo ob imenu Severina Gazzellonija, saj sta Canino in Gazzelloni ustvarila odlični duo, ki izvaja staro, klasično in tudi moderno glasbo.
Nocoj bo simfoniski orkester rimske RTV pod vodstvom Massima Pradelle izvajal dve skladbi in sicer Labirint št. 2 za klavir ter Komorni koncert št. 3 za obojo, violino in mali orkester. V prvem delu bo kot solist nastopil sam Canino

20.30 DNEVNIK
21.00 RESNIČNA LJUBEZEN
Po zgodbi, ki jo je napisal Andre Feier, je scenarij pripravil Andras Kajó, v glavnih vlogah pa nastopajo Mari Torocsik, Latinovitz Zoltan in Ferenc Kalaj.

Kakor nam gornja imena povedo, je to madžarsko delo. Delo Resnična ljubezen govori o ljubezni med delavcem in delavko, ki sta zaposlena v isti tovarni. Zenska je že poročena z moškim, ki prav tako dela v istem ambientu. Zakonca se spopadeta, sta čustveno vezana, imata otroka, vendar vse to še ni dovolj, da bi se ne rodila še druga, večja ljubezen med žensko in njenim delovnim tovarišem. Zaradi tega ženska zapusti moža in se preseli k svoji sestrji, kamor odpelje tudi svojega otroka. Ljubezen med «ljubimcem» je tako trdna, da zaradi ne preneseta tudi huje težave, med drugim tudi odpor oziroma sovraštvo večine delovnih tovarišev, ki se opredelijo za prizadevate moža. Toda po zadnjem govoru z zakonskim možem ženska sklene, da si bo ustvarila z ljubimcem nov dom, novo družino in vse kaže, da bo to izpeljala. Toda pride še naj hujsa ovira, ki vse načrte spreizve

22.20 Moderna umetnost v ZDA: NEWYORSKA SOLA, prvi del

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

16.40 Oddaja za stike z občinstvom
17.15 Atletsko prvenstvo za pokal Jugoslavije
19.05 Obzorje
19.25 V TUJ TOZI — serijski film, tretje nadaljevanje
20.30 DNEVNIK
20.50 Tedenske zunanepolitični-komentar
21.00 Iz del Mirka Božića
21.40 MARJANA

Seveda gre za Marjano Deržaj, znano slovensko pevko bolje povedano popevkarico, ki jo pozna vsa Slovenija, vsa Jugoslavija pa tudi izven meja.
Lani je bila Marjano Deržaj nagajena za dolgoletno uspešno nastopanje z zlato plaketo. To je bila prva tovrstna nagrada v Sloveniji in so jo prvič podelili na festivalu slovenske popevke. Današnja oddaja o Marjani bo dejansko oddaja z Marjano, kajti zajela bo čimveč Marjaninega pevskega opusa

22.20 KOJAK, serijski film
23.10 DNEVNIK
23.35 Vstopilo: JUGOSLAVIJA — SOVJETSKA ZVEZA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.15 Lahka atletika, državno prvenstvo
21.15 DNEVNIK
21.30 VZPON ČLOVEKA, 6. del
22.20 Odpisani, serijski film, 1. epizoda

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Iz tedenskih sporedov; 13.30 Glasba po željah;

Brez vojske

Bivši »reševalci svobodnega sveta«
Thieu, Bun Sar in Vang Pao osamljeni

WASHINGTON, 18. jun. (Reuter) — Izvajalci operacije »reševanja svobodnega sveta« v Indokini so danes osamljeni in pozabljeni generali brez vojske, izdajalci, s katerimi ne želijo imeti opravka niti njihovi večerajšnji pokrovitelji. Najmarkantnejši med njimi, bivši šef saigonskega režima Nguyen Van Thieu, poskuša nagovoriti Američane, naj mu dovolijo priti v Washington. Sodeč po pisanju današnjega Washington Posta, si to zamen prizadeva že poldrugi mesec.

Znani reporter Jack Anderson piše da ameriški diplomati Thieuju odražajo od namena, da bi zapustil začasno zatočišče na Tajvanu in se naselil v ZDA. Čeprav nekateri mislijo, da je Thieujev prihod v Washington samo stvar časa, sodi večina, da bi bila to zelo zgrešena poteza. Neprijetli spomini na Vietnam so se zmeraj sveži, in tako bi bivšega generala pričakali nezadovoljstvo in demonstracije. Zato bo Thieu za zdaj ostal na »otoku žalosti«, obdan s pečico zvestih sodelavcev in s pozornostjo režima, ki se lahko v vsem meri z njegovo neuspešno saigonsko tvorbo.

Iz Bangkoka je sporočila AFP, da se je bivšemu šefu obveščevalne službe nekdanjega režima generala Lona Nola v Kambodži generalu Bunu Saru posređilo po poldrugem mesecu pobegniti iz Kambodže. Bun Sar je na čelu preostalih dvajsetih vojakov nekdanje izgubljene bataljona režimske vojske taval po osvobodjeni Kambodži ter se skrivaj po odročnih vaseh in džunglah. Nazadnje se je prebil čez kambodžansko mejo in zdaj čaka na vizum neke »priateljelske države«. ker mu oblasti v Bangkoku

Deset let drugačne Alžirije

Revolucionarna oblast omogočila gospodarske in socialne uspehe

ALŽIR, 19. junija (Tanjug) — Danes praznujejo deseto obletnico strmoglavljenja predsednika Ben Bala, ko je prišel na oblast svet revolucije na čelu s predsednikom Huarijem Bumediénom.

Casnik, radio in televizija že več dni podrobno pišejo o preteklem desetletju ter opozarjajo na gospodarske in socialne uspehe in na ugled, ki ga ima Alžirija danes na mednarodnem prizorišču.

V uvodniku, ki so ga danes priobčili vsi alžirski dnevnik, je rečeno, da je današnja Alžirija popolnoma drugačna od tiste pred 10 leti, ko sta vladali politična zmeda in ekonomsko bančinstvo. Poudarjajo, da je po tistem milo šele deset let da so v tem času Alžirci po zaslugi revolucionarne oblasti ponovno dobili pravico do kruha, do zemlje, da znanja, do zdravja, pravico, da ne bodo več samo »sredstva za proizvodnjo«, temveč da bodo upravljali podjetja.

Nadalje je v uvodniku rečeno, da so najpomembnejše ukrepe na področju organiziranja države in stabiliziranja gospodarstva uresničili in da je zdaj treba vsu pozornost posvečati ideološki delu.

Predsednik Bumedi je pred praznikom podpisal zakon, s katerim želijo zagotoviti nadaljnje uresničevanje agrarne revolucije. Med drugim so nacionalizirali vsa zemljišča, ki jih uporabljajo za pašnike.

Svet revolucije pa je sprejel zakon, ki daje samoupravni sektorju v kmetijstvu veliko večjo stopnjo avtonomije v poslovanju in odločanju, v ustrejanju in delitvi dohodka.

BERITE
PRIMORSKI
DNEVNIK

BERITE REVIDO
DAN

BONNAFFÉ. SPAČEK V GRBU

Pekinsko križišče

Pot prilagajanja novi azijski stvarnosti vodi preko Pekinga — Po Avstralcih in Filipincih prišli tudi Tajci

Včeraj je tajska vladna delegacija, ki jo vodi tajski veleposlanik pri OZN Anand Pania-
račun, pri Hongkongu stopila na kitajsko ozemlje na poti v Peking. V Bangkoku pričakuje, da bodo diplomatski odnosi med Kitajsko in Tajsko vzpostavljali prihodnji mesec.

Kratka agencijska vest iz Hongkonga samo delno osvetljuje politično panoramo azijskega jugovzhoda, ki se v novih tonih kaže po 30. aprilu, to je po dnevu, ko so osvobodilne sile vkorakale v Saigon in končale tridesetletno vietnamsko vojno. Deset dni pred tem, 7. junija, je bil namreč v Pekingu z najvišjimi državniškimi častmi sprejet filipinski predsednik Marcos. Dan pred tem so Američani začeli evakuirati svoje eskadrile »B-52« iz oporišča na Tajskem, 5. junija pa se je na poti v Pjongjang ustavil v Pekingu avstralski zunanji minister Willesse.

V tem pogledu je bil Marcosov obisk v Pekingu simboličen. Ob obisku Marcosove soproge v Pekingu sptembra lani je bilo nakazano, da bodo Filipini »sočasno« navezali stike s socialističnimi državami Evrope in Azije. Ta »sočasnost« se je s predsednikovimi razgovori v kitajski prestolnici spremenila v prednost, ki jo Manila v svojem prizadevanju, znova pridobiti azijski obraz, pripisuje normalizaciji odnosov s Pekingom; Pjongjang in Moskva bosta nemara druga etapa na tej poti.

Prvi otipljivi nasledek Marcosovega obiska na Kitajskem je bil, da je tajvanski veleposlanik v Manili še pred vrnitvijo filipinskega predsednika zapri vrata svojega veleposlanstva in odšel domov. Seveda je to premalo, če naj filipinski obisk v Pekingu dobi vsebino, ki je Manila potrebna, da bi otoška republika postala azijska. Navezava diplomatskih in drugih odnosov z azijskimi socialističnimi državami bi bila namreč zgolj formalnost, če se hkrati tudi filipinska država v sedanjem položaju branila. Iz tega spoznanja se je sprostila zelo močna, že nekaj mesecev trajajoča antiameriška kampanja, ki ji daje ton filipinska zahteva po reviziji filipinsko-ameriškega sporazuma o oporišču Subic bay.

MIRAN SUSTAR

Ustaški „mecen“

Med tistimi, ki podpirajo »portugalsko osvobodilno vojsko«, so tudi ustaši, ki so dobili zatočišče v Španiji

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

LIZBONA, junija — Najhujše nasprotnike nove Portugalske financirajo tudi ustaši, piše v nekem poročilu, ki so ga ravno objavili v Lizboni. Eni in drugi so si poiskali zatočišče v Francoski Španiji — ustaši že pred tremi desetletji, ko so pred revolucijo jugoslovanskih narodov pobegnili skupaj s svojimi nacističnimi pokrovitelji, skrajna portugalska reakcija pa v zadnjem letu, ko se je izkazalo, da so napredne sile portugalski fašizem enkrat za vselej strmoglavile.

»Udarna moč« pobege desnice je »portugalska osvobodilna vojska«, za katere obstoj je zvedelo v začetku letošnjega leta. Njena oporišča so v Madridu in v španskih mestih blizu portugalske meje. Ta »vojska« poskuša od časa do časa v novi Portugalski delati nered z bombnimi in drugimi akcijami.

»Med ustaši in portugalsko osvobodilno vojsko« ni nobene razlike opozarjajo komentatorji v Lizboni. Novico o tej tesni povezavi med ustaši in osvobodilno vojsko je objavil libonški pravilni dopisodnevnik »Diario de Noticias«.

Komentator omenja kratki obisk portugalskega zunanjega ministra majorja Mela Antunesa v Madridu in uradno obljubo španske vlade, češ da ne bo pomagala nikomur, kadar bi se ukvarjal s kontrarevolucionarno dejavnostjo proti Portugalski. Vendar list nedvomno daje na znanje, da tej obljubi ne verjame popolnoma.

Komentatorji ugotavljajo, da »portugalska osvobodilna vojska« sicer ni sposobna izvesti vojske invazije na portugalsko ozemlje, pač pa lahko organizira teroristične akcije.

Portugalski kontrarevolucionarni teroristi so prav pred kratkim »otipali teren«. Menijo namreč, da je bila nedavna eksplozija v Lizboni, ki na srečo sicer ni terjala človeških žrtev, njihovo delo. Napadeno je bilo tudi predstavništvo neke tuje letalske družbe, ob čemer se upravičeno postavlja vprašanje, ali ni poglavitni cilj teh akcij napraviti škodo portugalskemu turizmu, ki je zelo pomemben vir deviznih dohodkov. A če je bil cilj to — potem ima korist od tega španski turizem.

»Portugalska osvobodilna vojska« sicer dobiva veliko denarja od portugalskega kapitala, ki so ga njegovi lastniki kljub strogim varnostnim ukrepom prethotapili iz države. Toda v zadnjem času je opaziti, da ta sredstva niso bila dovolj za »potrebe« teroristov. In tu stopijo na prizorišče ustaši. »Diario de Noticias« piše: »Večja finančna sredstva kot od portugalskih reacionarjev dobiva

Posel odprl vrata

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

»Podpis pogodbe o dobavi Iskrine elektronske mednarodne telefonske centrale za Moskvo nimamo samo svoje aktualne teže, ampak je njegov pomen širši zaradi dolgoročnih možnosti, ki se kranskemu podjetju s tem odpirajo na prostornem sovjetskem tržišču.« Je po podpisu na moskovskem razstavišču Sokolniki objavil podpredsednik republiškega IS dr. Rudi Čačnovič.

Avtomatska telefonska centrala elektronskega sistema »Metacoanta 10/C«, ki bo prva te vrste v SZ, bo začela obratovati 1978 in bo pokrila vse mednarodni telefonski promet med Moskvo in svetom.

Vrednost posla je približno 12 milijonov dolarjev, kar je dobra osmina vrednosti vseh poslov, ki jih je SZ sklenila na veliki mednarodni razstavi telekomunikacij »Zveze 1975« v moskovskih Sokolnikih. V krogih razstavljalcev iz 24 držav, med katerimi je bilo 5 jugoslovanskih, so Iskrin posel označili kot velik uspeh ne le za strokovnjake kranskega podjetja, ampak za vse jugoslovanske proizvajalce s tega področja.

V triletnem konkurenčnem boju z dvema vodilnima francoskima telekomunikacijskima firmama, ki sta imeli ves čas za sabo splošno podporo francoske vlade, je Iskra zmaga in se za daljši čas uveljavila na sovjetskem tržišču. To ponuja velike možnosti, a hkrati spodbuja široko mednarodno konkurenco.

Iskra si je ugod na sovjetskem tržišču pravzaprav pridobila že prej, saj je predlani tu prodala 100.000, lani pa že 200.000 telefonskih aparatov, ki so v SZ postali sila popularni, saj so dobili šaljiv vzdevke »čeboraškas« po priljubljeni lutki iz sovjetskih otroških filmov.

TIT DOBERSEK

Spodrezani frak

...Tudi v kitajski družbi se buroasni elementi, ki jih je treba nenehno preganjati... Toda ker navadnemu smrtniku ni zmeraj lahko razkrinkati notranjega sovražnika, so v Sanghajju objavili seznam značilnosti »kitajskega buroasnega tipa«.

Takšen individuum je torej tisti, ki se med drugimi:

»Vietnam je ena dežela, Vietnamci so en narod. Reke lahko presahnejo, gore se lahko sesedajo, ta resnica pa je večna in je ne bo mogel nihče spremeniti.« Na vseh zidovih osvobodjenega Saigona je bilo drugi dan po osvoboditvi brati to staro misel, ki jo je izrekel Ho Si Minh, ko sta bili osvoboditvi in enotnost še oddaljeni cilj. Na tej misli je temeljila tudi razglasitev vietnamske neodvisnosti, ko je Ho 2. septembra 1945 z balkona mestne hiše v Hanoju oznanil: »Vietnam je neodvisna in demokratična republika, ena in nedeljiva«.

Takrat je bilo vietnamsko ljudstvo na začetku tunela. Na drugi konec je prišlo 30. aprila letos. Vmes sta dve vojni — proti francoski kolonialni nadvladi in proti ameriški intervenciji. Cena je bila visoka in Vietnam je v zgodovini svetovnega osvobodilnega boja enkratnega pojava, zgled, simbol in memento hkrati.

V vseh postulatih vietnamske revolucije naletno na trdno stališče: združeni Vietnam. Na kateri točki sta »dva« Vietnam, tisti nad 17. vzporednikom in oni pod njim v tem pogledu danes?

Vzporednik, ki ni bil nikdar »meja«

Mednarodnopravno gledano, je pozicija Vietnam v tem pogledu dvoumna, ali boljše, nedorečena. Z ženevskimi sporazumi je bila dežela 1954 razdeljena s 17. vzporednikom na dva dela. Na severu je nastala Demokratična republika Vietnam, na jugu republika Vietnam, usodni vzporednik pa je bil le časovna upravnica, ne pa meja med dvema državama, kajti dve leti po Zenevi, to je najkasneje do leta 1956, bi moralo vietnamsko ljudstvo ustrezno ženevskim sporazumom na referendumu glasovati o združitvi ali proti njej.

Referenduma ni bilo, ker sta ga preprečila Saigon in Washington. S tem so bili izigrani ženevski sporazumi in vietnamski nacionalni interesi, razglašeni 2. septembra 1945.

Prav zato je DR Vietnam zavračal vse pobude, naj postane član OZN. S tem bi bil 17. vzporednik priznan kot dokončna meja med dvema državama, ki sta izšli iz neizpolnjenih in izigranih določil ženevskega sporazuma.

Demokratična republika Vietnam se je po Zenevi razvijala po notranji logiki države, ki gradi socialistično družbo. Južno od 17. vzporednika je nastajala in se razvijala država po lo-

giki, ki jo narekuje neokolonialistična podrejenost tuji vesilici. Južnovietnamska osvobodilna fronta, ki je vznikla iz te stvarnosti kot patriotski nosilec odpora proti vsiljenemu stanju, je imela v začetku za cilj, vzpostaviti meščansko demokratični režim v Saigonu, ki bi bil pripravljen uresničiti sklepe ženevske konference, to je vzpostaviti demokratične svobode in v končni posledici izvesti referendum o združitvi.

Neposredna ameriška intervencija v vietnamske zadeve je ta proces zavrla za trinajst let. FNO je šele avgusta 1968 kot odgovor na Nixonovo »guamsko doktrino« ustanovila časovno revolucionarno vlado Južnega Vietnam, ki so jo takoj ob ustanovitvi priznale številne države, med prvimi Jugoslavija, na pariških pogajanjih pa je dobila tudi mednarodno »de facto« priznanje.

Pariški sporazumi so bili z vietnamske strani še en poskus, rešiti vietnamski problem v duhu ženevske konference v tem smislu, da bi demokratična in od tujine neodvisna vlada v Saigonu vzpostavila v deželi stanje, ki bi »v bližnji ali daljni prihodnosti« omogočilo združitve obeh delov dežele. Pravica do združitve je namreč v določilih pariškega sporazuma izrecno priznana.

Kot po Zenevi je Saigon z ameriško pomočjo tudi po Parizu onemogočil vsa prizadevanja v tej smeri. Razplet, ki je sledil, je znan: vojski poraz Thieujevega režima in z njim popoln polom Nixonove »guamske doktrine«.

Položaj glede združitve je tudi danes s formalnega stališča nejasen. Obstajata dve vietnamski vladi, tista v Hanoju in ona v Saigonu. Obe sta iz-

razili željo, da postaneta članici OZN. Medtem ko hanojska vlada ni članica skupine neuvrščenih, je vlada v Saigonu, današnjem Hošiminu, razglasila neuvrščenost za temeljno orijentacijo svoje mednarodne politike. Različnost med deželama, ki sta se dvajset let razvijali ločeno, s tem še ni končana. Medtem ko je bila v DR Vietnamu do kraja izvedena socializacija, zagotavlja program južnovietnamske FNO privatno lastništvo in zasebno pobudo...

Improvizacija, ki to ni bila

Vietnamci so se svojimi originalnimi rešitvami že nekajkrat v najbolj zapletenih razmerah presnetli svetovno javnost. Zadnjič, ko so osvobodili ne sile vkorakale v Saigon. Tudi tisti, ki niso bili pod vplivom dvajsetletne propagande iz Saigona, Bangkoka in Washingtona, so pričakovali, da bo po osvoboditvi zavladal režim trede roke in obračuna s privrženci Thieujevega režima, medtem ko so, morda pod vplivom Sihanukovih napovedi, vsi pričakovali, da se bo osvoboditev Kambože odvijala v vzdušju ljudskega rajanja in splošnega bratstva, kar naj bi bilo ustrezno mehkmu značaju khmerskega ljudstva.

Zgodilo se je prav nasprotno. Tuji dopisniki, ki so ostali v Saigonu, so soglasni v tem, da so »bo dole«, vojski osvobodilne armade, ali »fantje v zelenem«, kot jim pravijo, po obnašanju prej podobni zvedavim turistom kot borcem, ki imajo za seboj trideset let državne boja in od katerih velika večina sploh ne ve, kaj se pravi, živi v miru. V baru Givral je mogoče vsak dan videti Thieujevega generala

Le Minh Daa, ki je še neposredno pred zlomom javno obljubil, da bo do zadnje kaplje krvi branil Xuan Loc. Tja se pripelje v spremstvu žene in adjutanta, z avtomobilom, ki mu ga je dal prejšnji režim; le šoferja so mu vzeli...

Doslej ni bil preganjan še noben predstavnik prejšnjega režima, ne oficir ne politik, le da se je registriral pri revolucionarnih odborih. Ta okoliščina je v zahodni javnosti vzbudila popolno presenečenje. En sam novinar je iz Hošimina analitično ugotovil: »To ni ne presenečenje, ne improvizacija. Časovna revolucionarna vlada je že konec 1969 do podrobno izdelala program za prevzem uprave v Saigonu in drugih mestih, ki je temeljil na nekaj sprejetih načelih: sprava med vsemi Vietnamci, brez kaznovanja in maščevanja.«

Podoba je, da obsega ta program različne variante za različne situacije. Pred zadnjo ofenzivo, ki je pripeljala do vojskega in političnega zloma Thieujevega režima, je časovna revolucionarna vlada vtrajno zahtevala formiranje koalicijske vlade v Saigonu, v kateri naj bi bila vključena tudi tako imenovana »tretja sila«. Njen predsednik, general Van Duong Minh in zadnji predsednik saigonskega režima se je sicer poskušal pogajati za prenos oblasti na časovno revolucionarno vlado, toda že maja je odšel na obisk v Hanoi kot gost tamkajšnje vlade. O »tretji sili« danes v Hošiminu nihče več ne govori kot o elementu, ki naj bi sodeloval pri oblasti, predstavnik oblasti, to je časovna revolucionarna vlada, pa na najvišji ravni izkazujejo vsakršno pozornost pripadnikom tih opozicije proti Thieujevemu režimu. Dr. Trang Ngoc Lieng,

Vietnam šest tednov pozneje

Med zmago in združitvijo

„Kdaj“ in „kako“ so vprašanja v procesu, ki je že stekel

predsednik združenja za uveljavitev pariških sporazumov in eden vidnih voditeljev »tretje sile«, ki ga je na njegovem domu obiskal predsednik FNO Nguyen Huu Tho, je po pogovoru z njim priznal: »Naš prispevek k porazu Thieujevega režima je bil velik preskok, da bi lahko upali na sodelovanje pri oblasti...« Se pa zato vedno več predstavnikov »tretje komponente« individualno vključuje v organe oblasti, kot se posamezne organizacije »tretje sile« stapljajo s sorodnimi organizacijami FNO.

»Dva« Vietnam v enem, ali eden v »dveh«

Nekaj podobnega se dogaja tudi s procesom, katerega končni cilj naj bi bila združitve obeh delov Vietnam. V Hošiminu nihče od odgovornih ljudi ne da na vprašanje o združitvi določene odgovora, kar vzbuja vtis, da je pripravljen nekaj variant, pogojenih z razvojem v Južnem Vietnamu, kjer je časovna revolucionarna vlada podedovala vrsto nerazrešenih problemov, od agrarne reforme in statusa tujih podjetij do vprašanja, kako vključiti v novo stvarnost tisti milijon in pol ljudi, ki so leta in leta živeli na obrobju ameriške fizične prisotnosti v Južnem Vietnamu, se pravi, posredno na ameriškem proračunu, pa so se sedaj znašli v praznini.

Tudi nekaj redkih izjav, ki zadevajo združitve, ne more dati jasne predstave o temi, kar buri domišljijo in ugibanja. Brat pariškega pogajalca iz Pariza Le Duc Thoja, ki je član vodstva južnovietnamske FNO,

je v pogovoru s tridesetimi predstavniki »tretje sile« napovedal, da mora čimprej priti do združitve. V nasprotju z njim pa je severnovietnamski premier Pham Van Dong, govoreč pred hanojsko ljudsko skupščino izjavil, da bo treba prebroditi še ogromne težave, preden bo združitve izvedljiva. Posredno je nakazal tudi razloke, ki obstajajo med deželama severno in južno od 17. vzporednika: govoril je o socialističnem režimu na severu in o avantgardistični demokraciji na jugu. Toda hkrati je pozval novoizvoljene poslance, »naj z valov zmage usmerijo pogled tako, da bo zaobjel vsa dežela...« Štiri dni kasneje, 8. junija, je ljudska skupščina DR Vietnam odločila, da bo »Hanoi glavno mesto združenega Vietnam« (ki ga še ni).

Ga res ni? Hošimin, nekdanji Saigon, poslušaj danes isto glasbo kot Hanoi, gleda enak televizijski program in v bistvu bere iste časopise. Iz knjigarn glavnega mesta južnega Vietnam izginjajo zadnje sledi »dekadente«, od tuje družbe vnesene literature in zamenjujejo jih stvaritve, vznikne v špantemnem puritanstvu avtohtone družbe, ki se je trideset let borila za svoj obstoj. Prvi dan po osvoboditvi je revolucionarna oblast prepovedala sleherno prodajo tujih valut, da bi preprečila spekulacije, toda severnovietnamski denar je bil od prvega dne izjema in je danes prav tako zakonito plačilno sredstvo kot piaster. In naposled, glasilo oboroženih sil, je tisti dan objavilo zemljevid enotnega Vietnam, od kitajske meje do rta Camau na skrajnem jugu dežele, s Hanojem kot prestolnico.

Proces psihološke združitve je torej v polnem teku, čeprav formalna združitve še ni bila opravljena in tudi ni nobenih znamenj, po katerih bi lahko sodili, kdaj bo. To je bilo razvidno že na veliki paradi zmage: severnovietnamski vojski in borci FNO so nastopili kot enotna vojska, seznanjeni funkcionarji niso delali razloka med tistimi s severa in onimi z juga, govora je bilo o eni sami partiji in med osebnostmi, ki so se zvrstile na tribuni pred palačo neodvisnosti, ni bilo moč razločiti tistih, ki so prišli s severa, od onih, ki so doma na jugu. Bili sta samo dve generaciji Vietnamcev, ki sta jih združila tri desetletja trdega boja za neodvisnost.

Akt juridične združitve »dveh« Vietnamov v enotno državo je sprito tega najbrž bolj vprašanje formalnega kot vsebinskega značaja, odvisno od spleta vietnamskih in mednarodnih okoliščin, v katerem pa ne kaže že vnaprej izključevati težav in zaviralnih momentov, bodi v Vietnamu samem, bodi zunaj njega.

Miran Suštar

Cesta naj uveljavi obalo

Kljub naraščajočemu prometu bo sedanja rekonstruirana cesta morala zadostovati dvajset let — Novo ankaransko križišče terja naslednji korak

Ze dober mesec dni vozijo skozi novo, sodobno urejeno ankaransko križišče avtomobili brez čakanja pred semaforскими lučmi; zginele so ob vsakem večjem utripu včasih tudi daleč v Rižansko dolino in proti Skofljah segajo kolone vozil. Kako bo naprej z urejanjem obalne ceste? Kdaj ne bo več od Ankarana do Sečovelj živce parajočih zastojev ob konicah? Kdaj bo tekla cesta od Kopra do Izole?

Novo ankaransko križišče znova vzbuja taka in podobna vprašanja, ki so se porajala in spet usihala že vrsto let. Najbolj pristojna je za odgovore republiška skupnost za ceste. Poglejmo, kaj pravijo pri njej o obalni cesti.

Zdaj rekonstrukcija

V minulih 15 letih je obalna mednarodna E-27 (v strokovnem jeziku ima tudi imeniten naziv Cesta I. reda 1/2) postajala ena najbolj prometnih v Sloveniji. Leta 1960 je poprečno vozilo skozi Skoflje dnevno 1397, Bertoke 3250 in Izolo 2447 vozil. Leta 1973 pa so v istih krajih našli poprečno dnevno skozi vse leto v Skofljah že 6614, v Bertokih 16296 in v Izoli 13184 motornih vozil. Med njimi je bilo malo težkih tovornjakov (okoli 5 odstotkov). Večji del (okoli 90 odstotkov) vozijo po tej cesti vozila registrirana v Kopru in Italiji. Prometne raziskave napovedujejo, da bo cestni promet tu nadalje naraščal. Po napovedi bo leta 1990 vozilo dnevno skozi vse leto med ankaranskim križiščem in Koprom približno 50.000 vozil, med Koprom in Izolo približno 38.000, med Izolo in Lucijo okoli 31.000 ter med Štrunjanom in Sečoveljami okoli 15.000 motornih vozil poprečno na dan.

Te raziskave so pokazale pot, kako rešiti sedanjo zagato na tej cesti. Prometno ekonomske analize so potrdile, da sedanji zastoj nastaja zaradi pogostih križanj v isti ravnini, zaradi semaforjev in slabih cestnih elementov. Hkrati so ti podatki bili osnova za zamisel o rekonstrukciji sedanje obalne ceste, ki bi bila kos naraščajočemu prometu za prihodnjih dvajset let. Tako so se že leta 1973 odločili in izdelali investicijski program za rekonstrukcijo sedanje obalne ceste. Torej ne gre niti za av-

tocesto niti za novo cesto. Ker pa urbanistični razvoj predvideva za to območje precejšen porast prebivalstva in s tem tudi prometa, so seveda morali hkrati rezervirati tudi prostor, po katerem bo tekla kdaj pozneje — morda čez dvajset let — nova obalna cesta.

Kaj zajema preureditev?

S preureditvijo sedanje obalne ceste bodo odstranili predvsem vse tiste, kar na njej ne omogoča hitrejšega pretoka vozil. Investicijski program predvideva predvsem zgraditev izvenmestnih križišč, od Skofljah do Izole k sedanji dvema se dva vozna pasova, od Izole dalje pa se dodatna vozna pasova od makneta od sedanje ceste. Tako preurejena obalna cesta z računsko hitrostjo 80 kilometrov na uro bo imela to črtni pas, ostala pa bo brez odstavilnih stez in seveda ne bo imela značaja avtoceste.

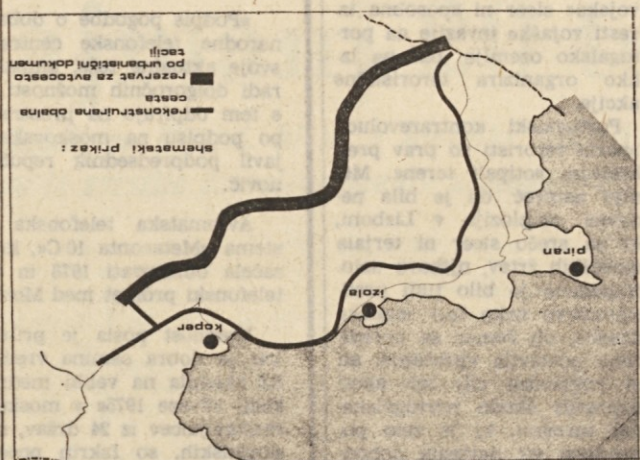
Prva stopnica k preureditvi obalne ceste je ankaransko križišče. Nadaljnji program predvideva naprej preureditev koprškega križišča.

Kjer prihaja do najhujših prometnih zamaškov. Načrti za razrešitev koprškega cestnega voza so odvisni od tega, kod bo tekla v morje potok Badaševica. Ta odločitev je v precejšnji zamudi. Brž ko bo ta element obdelan, bodo projektanti tudi končali načrte koprškega križišča. Med Ankaranom in Koprom bodo ob sedanji cesti uredili še dva cestna pasova. Prav tako pa tudi med Koprom in Izolo. Celotna zasnova preureditve te ceste je skladna s sprejetimi urbanističnimi programi in načrti obalnega območja.

Prav gotovo je najprimernejše, da se bodo kot naslednja objekta na preureditvi obalne ceste lotili koprškega križišča. Cesta med Ankaranom in Koprom ima tehnično hube, pa tudi priključke, vendarle pa se bo pretok vozil predvsem povečal, ko ne bo več prometnih zastojev pred semaforскими lučmi v Kopru.

Dosti grmenja zaradi nejasnosti

Ko so šla dela na ankaranskem križišču h koncu, so

OBALNA CESTA — Načrt za sedanost in prihodnost

se spet pomnožila polemična vprašanja, kod bo tekla cesta naprej, ker številni razpravičarji zaradi premahnjenosti niso vedeli, da ne gre za novo cesto, kajti ta ekonomsko ni utemeljena. Precej nasprotujočih si mnenj je sprožila tudi zamisel preureditve ceste med Koprom in Izolo. Republiška skupnost za ceste pravi o tem:

»Zaradi konfliktov, različnih mnenj in stališč v razpravih ob sprejemanju in potrjevanju projektov in drugih dokumentov, pa tudi zaradi našega stališča, da je treba na tem občutljivem delu izvesti rekonstrukcijo tako, da bo obala, ob kateri teče cesta, prišla še bolj do veljave, je bilo sprejeto stališče, naj se za urbanistično ureditev obale tega odseka ceste razvija javni natečaj. Ta naj določi, turistično zanimivemu in občutljivemu delu med Koprom in Izolo, podrobne urbanistične in arhitektonske rešitve.

Natečaj je potoval 16. junija. Z njim naj bi dobili različne predloge za najuspešnejšo ureditev obale, kako urediti dostop do nje, kako urediti ob njej kopalnice, parkirišča in območja, kako jo hoteviti in urediti v drugo. Rezultate natečaja bodo vključili v izdelavo načrtov za preureditev tega odseka obalne ceste.

Z ankaranskim križiščem se je začela rekonstrukcija obalne ceste. Vsi, ki se vozijo po njej, bi radi seveda odgovor na vprašanje, kdaj bo preureditev končana, oziroma, kako bo preureditev tekla naprej. Republiška skupnost za ceste na tako vprašanje odgovarja, da je to odvisno od tega, koliko bo na voljo denarja, pa tudi, koliko bo pri tem sodelovala širša družbena skupnost. Prva stopnica, modernizirano ankaransko križišče, seveda pa že terja naslednjo, kajti šele takrat bo opazen tudi učinek dosedanje investicije.

GUSTAV GUZEJ

Trdne vezi bratstva

PRIJEDOR, jun. — Prikupno in v zelenje zavito bosansko mestce, ki leži pod obronki legendarne Kozare, je bilo prizorišče zaključnih prireditev XIII. zletja »Bratstva in enotnosti«, ki že desetletja zblizuje mlade s Korduna, Like, Moslavine, Banje, Bosanske Krajine in Dolenjske. V tem zgodovinskem mestecu, ki je bilo prvič osvobodeno že 16. maja 1942, so z obširnimi rokami sprejeli mlade iz treh republik. Ob športnem množičnem nastopu so obujali spomine na slavne dni iz naše revolucije, ko se je v hrvaškem mestecu Trnovcu že v času med revolucijo, grmenjem topov in vojno viro, leta 1944, rodila ideja zletov »Bratstva in enotnosti«. Tam se je v športnem programu srečala mladina Banje, Korduna in Bosanske Krajine z borci XIII. banjske in VIII. kordunske divizije.

Na mestnem stadionu v Prijedoru se je pred več tisočglovo množico, ki se je stila iz vseh delov Bosne, predstavilo okoli 7.000 mladim iz središč kot so Banjaluka, Sisak, Karlovac, Prijedor, Gospić, Bihać in Novo mesto. Ničje ni ločevala Slovenca od Hrvatov, Slovence od Bosancev. Mladi so se pomešali med seboj, se zlasti za zaključni točki svojega nastopa na stadionu. Strnili so se kot spomenik na Mrakovici, ki živo bedi nad pridobitvami naše revolucije, nad vrednotami bratске povezanosti med vsemi našimi narodi. V velikem krogu, ki je prekril zeleno površino stadiona, se jih je 7.000 spontano prišlo za roke.

SLAVKO DOKL

Najdbe iz drugega stoletja

Pod bodočim zdravstvenim domom odkrivajo obrtniško Petovio

PTUJ, 19. jun. — Medtem ko so buldožerji že zorali globoko jamo za gradnjo prvega trakta novega ptujskega zdravstvenega doma tik poleg bolnišnice, pa na sosednji parceli rastejo iz tal nekam nenavadni temelji. Skupina delavcev in strokovnjakov pod vodstvom kustosa ptujskega pokrajinskega muzeja Blagoja Jevremova končuje namreč raziskovalna dela na prostoru, kjer bo stal drugi trakt zdravstvenega doma. Najdbe — obrtniško središče Petovio iz druge polovice 2. stol. n. št. — omenjuje kustos Jevremov za zelo pomembno, saj je edinstvena pri nas. Leseno atrijsko hišo nepravilne oblike, manjšo s žarnim grobom, vodnjak, ki mu še niso prišli do dna, ter še kup vprašanj ki čakajo na odgovore, so odkrili pri sistematičnem pregledu.

Ce ne bo nagajalo vreme, bodo letošnja dela končali že prihodnji teden, kaj vse pa se skriva pod njivo, bo ostala skrivnost do prihodnjega leta.

VLADO SMOLE

Naravna območja dobrih vin

Iz nekaterih vrst grozdja odlično vino kljub deževni jeseni

MARIBOR, 19. jun. — Na večerajšnjem ocenjevanju lanskega letnika vin s podvrškega in posavskega vinorodnega območja — na kmetskem zavodu v Mariboru ob sodelovanju 27 ocenjevalcev — so ocenili tudi vplive lanske deževne jeseni na posamezne vrste grozdja. Ti se namreč močno razlikujejo. Po zaključni oceni komisije so vzorci lanskega letnika sorte rizvanec bili celo boljše kot lani ocenjeni letnik 1973. Še boljše oceno so dali sorti sauvignon, od katere bi lahko več kot polovico vzorcev uvrstili med vrhunske kakovosti. Splošna ocena se je glasila, da ta sorta tudi ob slabi letini ne zataji. Cistejša sauvignona se prda sicer malo, veliko pa ga porabijo za »ljutomerčana« in »halozana«.

Ob zaključku se splošna ugotovitev: vsa leta, ko ocenjujejo vina v Mariboru, se kaže, da najboljši traminec rase na radgoneskem območju, najboljši šipon in sauvignon na ljutomersko-ormoskem območju in najboljši rizling v Halozah.

J. P.

Karavanska vrata

Predor pod Karavankami bi se v dovolj predvidljivem času sam izplačal z ustreznim cestno takso za bližnjico

Zadnje čase je ponovno več slišati o karavanskem predoru ter o cesti E-94, ki prometno povezuje Gorenjsko z Ljubljano. Predvsem pa bodoča prometna zveza pod Karavankami ni več pomembna le kot smotno nadaljevanje avstrijske turske ceste, ki naj bi, kot je bilo svojčas opredeljeno, omogočala hitrejši dostop iz srednje Evrope v južne države. Predor se vse bolj pojavlja tudi v cestnih načrtih, po katerih naj bi Evropo cestno povezali tudi z Bližnjim in Daljnim vzhodom.

Tako se v Evropi že pogovarjajo o evropski cesti, ki naj bi potekala od Londona do Singapura (seveda čez vse države na poti proti temu cilju) — za našo državo pa bi že po avtomobilskem zemljevidu lahko ugotovili, da bi bila najbolj smotrna ravno zveza skozi Karavanke ter dalje po avtocesti Bratstva in enotnosti.

Danes je seveda še težko reči kaj več o bodočem finančnem načrtu za karavanski predor. Glede na to, da gre pravzaprav za velik meddržavni objekt, bo treba zagotoviti nekakšen mednarodni konzorcij, ki se bo zavzemal za izdelavo finančne konstrukcije, predvsem pa tudi prikrbel sredstva.

Naši cestni strokovnjaki s prepričanjem trdijo, da bise ta objekt v dovolj predvidljivem času že sam izplačal — z določenim plačilom vseh, ki ga bodo uporabili za boljše in hitrejšo potovanje.

Kdaj naj bi torej vse te načrte tudi izpolnili? Ko pri nas razmišljamo o letnici, so dejali na republiški skupnosti za ceste, moramo poznati tudi avstrijske načrte o tem, kako mislijo izpeljati svojo tursko cesto v vzhodni pri Beljaku. Avstrijci so načrtovali, da bodo to cesto speljali do Beljaka do leta 1980, mi pa bi želeli odpreti predor najkasneje do 1983. leta.

Ker bo karavanski predor zahteval vsaj pet let dela, bi ga torej morali pričeti graditi že 1978. leta. Seveda pa je treba ponovno poudariti, da bi se vse skupaj pokazalo bolj malo resno, če bi se morali zanašati le na naša lastna sredstva, ki jih je tudi drugače za cestno gospodarstvo vse manj.

Če govorimo o širšem mednarodnem zanimanju za karavanski predor, je seveda tudi res, da ne ostaja več dosti časa za končne dogovore. Trenutno so znani že nekateri sklepi anskega zasedanja avstrijskojugoslovanske mešane komisije, ki omogočajo, da delo steče hitreje. Tako se je tudi prvotna skizma pahljača zamislila skropla z 21 na le še tri variante, kje naj bi izkopali predor. Sedaj ko sta zapisnik ter zasedanja ratificirali tudi obe vladi, bodo morale pričeti delati tudi nekatere podkomisije, ki se bodo ubadale z drugimi tehničnimi vprašanji, predvsem pa izdelale dokončni predlog lokacije predora. To bi lahko storili že do konca tega leta.

Karavanski predor bo sprva le enocestven. Prav tako pa sam predor pomeni zgolj to, da bomo rešili z njim le problem naših severnih vrat, v celoti pa cestnega problema seveda še ne bomo uresničili. Ko bo predor odprt, lah-

ko pričakujemo tudi mnogo močnejši prometni tok vozil, s tem pa se že pojavljata tudi vprašanja, ali ne bi bilo dobro zgraditi tudi avtoceste. Ta bi se deloma umaknila trasadi sedanje ceste, saj bi tekla za Smarno goro in Kranjem in se slednjič povežala s sedanjo gorenjsko cesto pri Podtaboru, od koder bi potem vozili po dveh vozniških pasovih. Predvidevati je treba tudi dela, ki jih bo zahtevala ureditev križišča od predora do Ljubljane, in se zamisliti nad tem, kaj storiti z dovolj verjetnim močnejšim turističnim obiskom v Zgornjesavski dolini. Tu bo vsaj sprva kazalo hitreje rekonstruirati cesto od predora čez Kranjsko goro, Podkoren in na Rateče. S tem pa bi lahko odložili skrb za nadaljnji petnajst let cestnega turističnega obiska Zgornjesavske doline, saj bi takšna rekonstrukcija sedanje ceste pomenila, da bi dobili dovolj moderno cesto.

STOJAN ZITKO

Ugled senu raste

Koruza je predraga, zato počasi dobiva na ceni travnik — Bodočnost za slovenske hribovite kraje in živinorejce

Cene goved in mleka usklajujejo s ceno koruze kot najpomembnejšo sestavino krme. Več kot 100 domačih in nekaj tujih živinorejskih strokovnjakov na posvetu o pridelovanju sene in prehrani krav, ki ga je pripravil inštitut za živinorejo v Novem Sadu, pa je menilo, da sta trava in seno najustrešnejši krmili za goveda. Ne le zato, ker mednarodni strokovnjaki napovedujejo, da čez 15 let ne bo več koruze za goveda.

Zadnjih 15 let, ko so se našli živinorejci vse bolj usmerjali na krmiljenje z močnimi krmili, v katerih je pridelovalna koruza, so ocenili kot izkrivljanje naravnega razvoja. Težave pri prodaji živine in mesa so jih opozorile, da bo goveda treba rediti s čisto krmno. Tako je bilo sicer posameznika. Pomembno je, da prilagajamo strokovni močni prodajni cen.

Precej možnosti imajo slovenski živinorejci, saj je dve tretjini kmetskih zemljišč v naši republiki pod travo: okoli 300.000 ha je travnikov in le malo manj pašnikov in planin. Za primerjavo naj dajmo, da je njiv, na katerih nam bi pridelovali tudi koruzo, skupno z vrtovi le okoli 280.000 ha.

Na 1 ha travnega sveta v Sloveniji ne pride niti eno govedo — upoštevano so tudi teleta — čeprav živinorejci porabijo za rejo še veliko drugih krmil, uvoženih ali pripeljanih iz naših žitornih polj. Naši živinorejci,

ski strokovnjaki že dolgo dokazujejo, da je to premalo. Dokler se je plačalo, pa so nekateri, tudi tako imenovani »napredni« živinorejci, raje krmili goveda iz vrche, kot da bi na svojih travnikih pridelovali boljše krmno. Še zadnje težave so jih začele siliti k preusmeritvi na lastno krmno.

Precej je tudi takih živinorejcev, ki so že prej zneli niti svoje travnike in pašnike. Prav ti so pokazali, kar trdijo strokovnjaki, da je na urejenih in dobro negovanih travnikih in pašnikih moč rediti dvakrat toliko goved ali še več, kot se redi po stari navadi. V krmli s poprečnega travnika je okoli tisoč skrobnih enot na hektar. S skrobnimi enotami merijo vrednost krmne in določajo količine, ki jih je treba dati živini. Na urejenih in dobro negovanih travnikih pa pridelajo 3000, nekateri najpogostejši zasebniki celo do 6000 skrobnih enot. Na okoli 10.000 ha travnikov v intenzivni pašni-

košni rabi redijo 28.000 goveda. Da bi boljše spoznali vrednost take krme, naj dodamo, da je s pridelkom na 1 ha takega travnika moč pridelati 4 t 400 do 700 kg žive teže goveda.

Teoretično bi lahko pridelali pet do šestkrat toliko skrobnih enot kot v preteklih letih. Razvoj seveda ni tako skokovit. Veliko je treba storiti, da se travniki in pašniki ustrezno uredijo. Zato bi se v prvem obdobju razvoja v tej smeri lahko zadovoljili, če bi se pridelke krmne po skrobnih enotah, ne kakega slabega sene, podvojili. Reja goved se s tem sicer še ne bo podvojila, gotovo pa bi se pocenila, ker bi z lastnim senom in pašo nadomestili precej dragih, kupljenih krmil. Na to računajo tudi v Vojvodini, kjer so največji pridelovalci koruze, toliko pomembnejše je to za slovenske hribovite kraje. Zlasti tam, kjer sedanji travnat svet ne ustreja za nobene druge kmetske pridelke.

JOŽE PETEK

Na kratko

Novi jugoslovanski akademiki

ZAGREB, 17. jun. (Tanjug) — Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti je sprejela med svoje člane 71 uglednih znanstvenih delavcev in umetnikov iz Jugoslavije in tujine. Med novimi dopisnimi člani jugoslovanske akademije sta tudi Dušan Hadži in Srečko Brodar iz Ljubljane.

Medicinski razstavi v Zagrebu

ZAGREB, 17. jun. (Tanjug) — Zagrebški velesejem je od danes gostitelj dveh posebnih prireditev, na katerih so predstavili najnovejša dosežke medicinske vede — osma mednarodna razstava Medicina in tehnika in drugi mednarodni sejem laboratorijske opreme Interlabor. Na približno 50.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora z doslej največjo ponudbo medicinske in laboratorijske opreme se je predstavilo 400 razstavljavcev iz 20 držav Evrope, Severne Amerike, Azije in Jugoslavije.

Morda ni več daleč dan, ko se bodo ljudje, ki zdaj trpe zaradi kroničnega visokega krvnega pritiska ali srčne aritmije, lahko sami zdravili, tako da bodo nadzorovali na videz nepravilne telesne funkcije. Ta vrsta terapije je že dobila ime; njen oče je profesor Neal Miller, ugledni znanstvenik za fiziološko psihologijo na Rockefellerjevi univerzi v New Yorku, ki je to zdravljenje imenoval proces »notranjega« oziroma »dobrovoljnega« (visceralnega) pouka... saj se nanaša na organe in žile, ki v normalnih okoliščinah delujejo brez naše zavesti.

Res, da misel — upravljanje organe in žile zavestno — ni povsem nova. Že sto in sto let mojstri joge trdijo, da so zmogni po svoje upravljanje notranje funkcije telesa znanstveniki na Zahodu pa so zdaj eksperimentalno potrdili resnico takšnih trditve. Miller ni več bela vrana. Tudi vrsta drugih raziskovalcev je dokazala, da je nemalo ljudi, ki so se zmogli naučiti vplivati na procese v svojih organih in s tem odpravljati motnje.

V popolni temi

Za vse to potrebujejo zelo zapletene naprave: elektronske monitorje in demonstracijske naprave, ki bolniku ves čas pošiljajo »sporočila« o njegovem zdravstvenem stanju prek svetlobnih znamenj (v barvi), zvočnih znamenj (na primer s škrtanjem), prek gibljivih kazalcev ali slik. Pravzaprav tako opazovanje temelji na že znani taktiki »trial-and-error« (poskus in napaka), ki sestoji v tem, da počesče najkrajšo pot do cilja s takimi ali drugačnimi poskusi, z opazovanjem in odpravljanjem napak oziroma vzrokov neuspehov. Seveda si od visceralnega pouka ne bi mogli obetati uspeha, če

te zapletene naprave ne bi bolniku nenehno posredovale stoodstotno zanesljivih informacij o posledicah njegovih dejanj.

»Sporočila«, ki ga človek tako prestreže, vpliva na njegovo reakcijo, ta reakcija pa po svoje na naslednjo informacijo: le-ta oblikuje človekovo naslednjo reakcijo. Ta krožni proces je znan kot vzvratni proces, kadar pa ga uporabijo za visceralni pouk, da bi vplivali na biološke funkcije, postane biološki vzvratni proces ali krajše biološki feedback.

Bolnik, prisiljen kaj spremeniti v delovanju svojih notranjih organov ali žil, je v popolni temi. Njegovi poskusi nas spominjajo, kot je slikovito povedal Neal Miller, na prizadevanja tistih, ki bi se radi naučili igrati tenis ponoči na nerazsvetljenem igrišču. V telesu vsako sekundo prihaja do majhnih spontanov bioloških prilagajanj, uravnavanj, ki usklajujejo utrip srca, telesno toploto in krvni pritisk s spremembami položaja telesa, fizičnimi napori in čustvenimi pretepsi. V normalnih okoliščinah obvesti-laj o tem biološkem prilagajanju ne se-žejo do zavesti in večina ljudi najbrž ne bi bila zmogni zvišati ali znižati svoje ga krvnega pritiska, pa četudi bi vedela, da je od tega odvisno njihovo življenje.

Tako stališče pa je po mnenju Neala Millerja in raziskovalcev, ki se ukvarjajo z enakim delom, na moč zastarelo. Če, da se bo z nadaljnjim napredkom medicinske tehnologije tradicionalna linija med »notenimi«, zavestnimi in »samodejnimi« funkcijami praktično zbrisala. Miller je prepričan, da se ljudje lahko nauče neposredno nadzorovati živčevje, ki usmerja gibanje tako imenovanih samodejnih mišic.

Takšne trditve niso neutemeljene. Pred slabimi tremi leti je Rosemary Gianuzzi, žrtev redke mišične bolezni, privolila v eksperiment visceralnega »učenja« v neki newyorški bolnišnici: »učitelj« sta bila Neal Miller in njegov kolega Baray Dworkin. Takrat je bila ta ženska že enajst let priklenje-

Zdravljenje z biološkim feedbackom

„Notranji“ pouk

V telesu vsako sekundo prihaja do majhnih spontanov prilagajanj

na na posteljo in ni imela oblasti niti nad eno samo mišico, razen nad mišicami v prstih, na vratu in obrazu. Rosemary Gianuzzi se je po napotkih obeh znanstvenikov uspešno naučila kontrolirati svoje mišice, ki jih večina ljudi ni zmogla niti čutiti, kaj šele hoteno aktivirati; gre za mehanizme, ki urejajo zviševanje in zniževanje krvnega pritiska.

Kljub temu dejanju na področju »notranje telodavbe« pa bolnica ne bo nikoli več mogla uporabljati svojih udov. Njen nedvomni uspeh v vsocialnem učenju pa nakazuje neslu-teno možnost v prihodnje.

Miller in Dworkin sta pri svojih poskusih pred tremi leti uporabila monitorsko napravo, nič večjo od ročne ure; ta naprava, pritrjena na bolnikovo zapestje, na notranji strani roke, tesno prilagajala kožnični arteriji, je beležila nihanja v krvnem pritisku in posredovala podatke drugi napravi, ki je spremembe v krvnem pritisku zaznamovala z električnimi

impulzi. Ti impulzi so se stekali v sistem elektronskega programiranja in se na koncu strnili v pisavi zvok.

Podoben stvar so uporabili pri Rosemary Gianuzzi. Sistem vzvratnega procesa je bil tako programiran, da je odajal določen ton le takrat, ko je pritisk bolnice dosegel vnaprej določeno višino. Bolnici so dali zelo preprosto napotek: »Vzdružiti ta zvok!« Ko je zastavila povsem umestno vprašanje, kako naj to stori, so ji dejali, naj se preprosto osredotoči na ta ton, možgani in telo pa bodo opravili drugi del naloge.

Na začetku učenja je bila aparatura za vzvratni proces tako naravnana, da se je ton pojavil vselej, kadar se ji je zvišal krvni pritisk. Kakih dvajset minut se je ta zvok pojavljal in izgubljal v bolj ali manj pravih razmakih in označeval običajna nihanja v krvnem pritisku. Čisto nenadoma, kot da bi njen živčni sistem dojel, za kaj gre, se je ton pojavil in držal več kot minuto, ker se ji je krvni pritisk

zvišal in ves ta čas ostal precej nad normalno.

Tudi mnogim drugim to ne bi uspelo. Vendar pa so izjeme. Indijski jogi Svama Rama, ki je sodeloval kot prostovoljec pri poskusih kansskega psihologa Elmerja Greena, je demonstriral vrsto na prvi pogled čisto neverjetnih stvari. Med drugim je za petkrat pospešil bitje svojega srca, ne da bi ganil z eno samo skeletno mišico in ne da bi spremenil ritem dihanja; pokazal je tudi, da lahko doseže na raznih delih svoje dlani razliko v temperaturi za pet stopinj Celzija. Da bi to dosegel, je moral poslati več krvi na to ali ono stran dlani, tako da je razširil eno od obeh arterij, ki dovajata kri v pest, drugo pa je — zozil.

Svami Rama je v nasprotju z bolnico Rosemary Gianuzzi znal znanstvenikom odgovoriti, v čem je skrivnost. Dejal je, da ga ni učenje take spretnosti stalo nič manj kot 40 let. Prvi korak na tej poti je koncentriranje na takto imenovano enakomerno dihanje. Svami Rama se je uril v vedno počasnejšem dihanju, dokler mu ni na koncu uspelo brez kakršnegakoli neprijetnega občutka vdihniti zrak le enkrat ali dvakrat v minuti. To ni bilo lahko in jogi je moral posebno pozornost posvetiti »mirnemu« dihanju in izdihavanju; tako je lahko postopoma prekorajl mejo, ki je ločevala hotene od samohotnih funkcij, ne da bi to vzmernilo refleksne mehanizme.

Od tod pa do končnega cilja ni bilo več daleč. Indijec je na koncu lahko zavestno nadzoroval avtomatske funkcije svojega telesa, kot sta na primer dihanje in zoževanje in širjenje arterij.

Formula za zdravljenje

Tehniko biološkega feedbacka zdaj uporabljajo pri poskusih, katerih namen je priti do formule za zdravlje-

nje različnih bolezni. Raziskovalci so se večinoma osredotočili na srčne bolezni in zvišan krvni pritisk. Prve napovedi, da bi bil biološki vzvratni proces dobrodošel pri zdravljenju srčnih motenj, so prišle iz Baltimora, kjer je na tem področju delal poskus psiholog Bernard Engel. Tega znanstvenika so posebej zanimali bolniki s srčno aritmijo, ki lahko v hujših primerih povzročijo tudi nenadno smrt. Leta 1970 sta Engel in njegov kolega Weiss poskušala naučiti osem bolnikov, kako naj umire bitje srca.

V tem treningu je vsak od pacientov sodeloval na približno tridesetih sešajih, včasih tudi po trikrat na dan, vsaka pa je trajala približno 80 minut. Bolnik je ležal v navadni bolniški postelji, povezan z običajnim elektrokardiografom, le da je imel ta še barvaste lučke: zelena se je prižigala, kadar je srce utripalo prepočasno, rdeča, kadar je bilo prebrano, rumena pa ko so bili utripi normalni. V začetku so od bolnika zahtevali da prižigajo rumeno lučko in prisilijo srce, da dela počasneje ali nagleeje. Petim od bolnikov je uspelo doseči, kar so od njih zahtevali. Eden od bolnikov je pospešil utrip, ko si je predstavljal, da »na biva žoga«, neka bolnica pa tako, da se je v mislih kregala na svoje otroke, druga spet ob mislih na temno samotno ulico. Neke bolnice je upočasnila ritem svojega srca, ko si je predstavljala, da se počasi guglje na gugalnici.

Spremljanje biološkega vzvratnega procesa po monitorju je zdaj povezano tudi s tako imenovanim avtoimnim poukom, nekdanji tehniko sproščanja, ki jo je že leta 1910 odkril nemški psiholog Johannes Schultz. Ta tehnika sestoji iz serije govornih formul, ki si jih bolnik ponavlja, da bi dosegel samosprijetost.

Najbolj optimistični raziskovalci menijo, da bo z biološkim feedbackom prej ali slej mogoče ne le zdraviti bolezni, temveč ta vzvratni proces uporabiti tudi za preventivo.

Voja Čolanović

KOLESARSTVO

NA DIRKI PO ŠVICI

Kar tri zmage v enem dnevu Belgijca Rogera de Vlaemincka

V zadnjem dnevu je osvojil obe poletapi in končno zmago

AFFOLTERN, 20. — Belgijec Roger de Vlaeminck je zaključil letošnje mednarodno kolesarsko dirko v pravem zmagovalstvu: osvojil je namreč 1. mesto kar v obeh današnjih poletapah in, seveda, tudi na končni lestvici.

Prva poletapa (105 km) je dala tako razvrstitev tekmovalcev:

- De Vlaeminck (Bel.) — ki je prevozil progo v času 2.35'10" s p.h. 40,601 km/h. V njegovem času so prispeli na cilj še:
- Merckx (Bel.)
- Paolini (It.)
- Salm (Švi.)
- Schuiten (Niz.)
- Pfenninger (Švi.)
- Conati (It.)
- Dierickx (Bel.)
- Berckmans (Bel.)
- Pella (It.)

Druga poletapa (20,400 km na kronometer):

- De Vlaeminck, s časom 26'51"8 in s p.h. 45,586 km/h
- Merckx (Bel.) po 03'23"
- Schuiten (Niz.) 31"
- Pfenninger (Švi.) 1'04"
- Lloyd (VB) 1'27"
- Van Den Hoek (Niz.) 1'29"
- Bellini (It.) 1'34"
- Prunk (Niz.) 1'41"
- Thurau (ZRN) 1'44"

Končna skupna lestvica:

- R. De Vlaeminck (Bel.) 44.22'48"
- Merckx (Bel.) po 55"
- Pfenninger (Švi.) 1'28"
- Prunk (Niz.) 4'27"
- Riccomi (It.) 4'32"
- Dierickx (Bel.) 4'39"
- Bellini (It.) 9'35"
- Janssen (Bel.) 10'27"
- Zilioli (It.) 10'27"
- Thurau (ZRN) 10'50"
- Padova (It.) 11'04"
- Paolini (It.) 11'12"

- Lloyd (VB) 11'29"
- Vercelli (It.) 11'30"
- Fuchs (Švi.) 11'53"

Amaterski «Giro»

ADELFI, 20. — Claudio Qualizza iz naše dežele Furlanije - Julijske krajine si je zagotovil 10. etapo mednarodne kolesarske dirke po Italiji za amaterje.

Lestvica:

- Qualizza s časom 4.02'02" in s p.h. 41,118 km/h
- Battaglini Roberto
- Preda Franco
- Piozzi Flavio
- Toselli Claudio
- Laloutte Eric (Fr.)
- Aemisegger Hans (Švi.)
- Civino Piero
- Di Federico Lucio
- Sobotka Mario (ZRN)

Skupna lestvica je po predzadnji etapi te dirke taka:

- Gialini Ruggero 33.08'45"
- Sgalbazzi po 9"
- Conti 1'17"
- Bellet 1'47"
- Mirri 1'48"
- Mazzantini 1'57"
- Fabbri 2'19"
- Checchi 3'24"
- Pizzini 3'33"
- Barone 4'22"

BEZBOL

Povratni del

Prvenstvo druge lige bezbola je zaključilo prvo serijo srečanj. Alpi, kot druge ekipe severne skupine, bo v nedeljo v Milanu začela povratna kola.

Nasprotnik bo ekipa Caronna. Ta je v otvoritvenem srečanju letošnje sezone nekoliko nepričakovano ublažila optimizem Opencev, ki so se prišlevali k favoritom prvenstva.

Cepprav je postala igra Alpine v zadnjih kolih bolj učinkovita, bodo Openci v Milanu igrali z jasnimi prami glede moči nasprotnika.

NOTTINGHAM, 20. — Nizozemec Okker in Avstralec Roche sta se uvrstila v finale moških posamičnikov na mednarodnem teniškem turnirju v Nottinghamu.

VATERPOLO

NA TURNIRJU V BUDVI

Elitni «klub» se je povečal

BUDVA, 20. — V 2. dnevu mednarodnega vaterpolskega turnirja v Budvi je Jugoslavija premagala Italijo z 9:7 (3:0, 2:1, 2:2, 2:4).

Ostala izida:

- Sovjetska zveza — ZDA 8:7
- Kuba — Madžarska 8:6
- Zadnji sinočni izidi: SZ — Italija 5:4, Kuba — ZDA 7:6 in Jugoslavija — Madžarska 10:6. Lestvica: 1. SZ 6, 2. Kuba in Jugoslavija 4, 4. ZDA in Madžarska 2, 6. Italija 0.

Alessandria - Sambened.	1
Arezzo - Brindisi	1
Atalanta - Pescara	1
Avellino - Genoa	1 X
Brescia - Parma	X
Catanzaro - Palermo	1 X 2
Como - Verona	1 X
Perugia - Novara	1
Reggiana - Foggia	1 X
Taranto - Spal	1 X 2
Padova - Lecco	1 X
Spezia - Modena	2
Turris - Catania	2

TENIS

Po prvem dnevu srečanja za DP remi med Francijo in Italijo

Nepričakovan poraz Panatte in presenetljiva zmaga Barazzutti

PARIZ, 20. — Skupni rezultat srečanja Francija — Italija v polfinalu evropskega področja mednarodnega teniškega tekmovanja za Davisov pokal v Parizu je točno tak, kot so govorila predvidevanja. Razlika je le v tem, da v prvih srečanjih posameznikov ni zmagal Panatta in izgubil Barazzutti, ampak prav obratno. Kljub temu torej, da napovedi sploh niso obveljale, je rezultat po prvem dnevu tega srečanja le točno tak, kot so napovedovali poznavalci teniškega športa.

V prvem srečanju posameznikov

je Francoz Jauffret odpravil Panatto s 6:1, 6:4, 8:6.

Panatta je proti 33-letnemu Jauffretu zaigral izredno slabo. Francoz ga je s točnimi udarci potisnil na zadnjo linijo, od koder je vse preveč žog postal izven igrišča. V kritičnih trenutkih se nikakor ni mogel zbrati in borbeni Jauffret je takoj že po dobrih dveh urah igre in v samih treh setih slavil nepričakovano zmago.

Vse drugače je igral Barazzutti, ki je odpravil št. 2 francoskega tenisa Domingueza s 4:6, 6:0, 6:1 in 6:3. Barazzutti je odigral srečanje na odličnem taktičnem nastavku, našel je sibo točko svojega nasprotnika in vsakokrat ko je prišel Dominguez na mrežo, ga je Italijan ukanil z dolgim udarcem vzdolž stranske črte.

Jutri bo na vrsti srečanje dvojic, in sicer bosta Italijo zastopala Bertolucci in Panatta, Francijo pa Jauffret in Dominguez. Če lahko sodimo po današnji igri, bo jutrišnje srečanje izredno izenačeno ter borbeno in napeto, zelo verjetno pa bo tudi že pokazalo končnega zmagovalca.

ATLETIKA

Evropski rekord v skoku s palico

VARŠAVA, 20. — Poljak Wladislaw Kozakiewicz je postavil nov evropski rekord v skoku s palico 5,80 m. Prejšnji ER (5,59 m) je bil šved Isakssona.

V Trstu ital. prvenstvo naraščajniških ekip

Tržaški občinski stadion «Grezar» bo danes in jutri gostil državno ekipno prvenstvo naraščajniških postav.

Formula tekmovanja je seveda že prej izločila nekaj odličnih posameznikov (primer je Videmčan Di Giorgio, 217 cm v višino), katerih ekipe se niso uvrstile v finale, prireditve pa bo v primeru levega vremena gotovo nudila obilo zelo dobrih rezultatov, saj je za italijansko atletiko značilno, da prav v mladostnih kategorijah posega po visokih mestih v Evropi.

Pri moških bodo nastopile naslednje ekipe:

FIAT Turin

FIAT - OM Brescia

SNAM Milan

PRO PATRIA Milan

ASSI GIGLIO ROSSO Firenze

FIAMME GIALLE Rim

Pri dekletih pa:

LIBERTAS Turin

ATLETICA Livorno

FIAT Turin

NUOVA ATLETICA DUINA

CS Firenze

LATINA ASSICURAZIONI Arezzo

Tekmovanja se bodo tako danes, kot v nedeljo, začela ob 17. uri. Skupno bo nastopilo preko 200 atletov in atletinj.

MONTEVIDEO, 20. — V mednarodnem nogometnem srečanju je Paragvaj premagal Urugvaj z 1:0.

NOGOMET

Danes prvo srečanje za «Kvarnersko riviero»

Tega mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja se bo udeležilo 16 moštev

(Od našega dopisnika)

REKA, 20. — Jutri se bo začel na Reki 23. mednarodni mladinski nogometni turnir za tradicionalni pokal «Kvarnerske riviere». Na turnirju so sodelovalo 10 najboljših jugoslovanskih mladinskih enajsteric, poleg teh pa še šest tujih. Te bodo prispele iz Italije, Francije, Češkoslovaške, Romunije in Tunizije. Svečana otvoritev tega tekmovanja bo na stadionu na Kantridi ob 17. uri, pol ure kasneje pa se bo začelo prvo srečanje med domačo Rijeko in beograjsko Crveno zvezdo.

V nedeljo bo na istem igrišču (ob 10.30) srečanje med Napolijem in prasko Slavijo.

Turnir je razdeljen na več kvalifikacijskih skupin. Tekme bodo igrali še na igriščih v Opatici, Kraljevi in Labinu. V nedeljo bodo odigrali še te tekme:

V Opatici

Partizan (Beograd) — Nice

Opatica — Tunis

V Kraljevi

Mladost (Kraljevice) — Politehnika (Temišvar)

Dinamo (Zagreb) — Čelik (Zenica)

V Labinu

Hajduk (Split) — Fiorentina

Rudar (Labin) — Velež (Mostar)

Zmagovalec vsake skupine se bo uvrstil v polfinale, ki bo na sporedu

Danes izredni občni zbor Vesne v Križu

V soboto, 14. t.m., je bil redni občni zbor ŠD Vesna iz Križa, na katerem je odbor podal ostavko, ker člani in vaščani niso v zadostni meri sodelovali z odborom pri reševanju posebno pekočih problemov, predvsem pri finančnih in organizacijskih problemih. Brezbržnost in nesodelovanje je torej primoralo odbor, skupaj s trenerji, da je podal nepreklicno ostavko. Zaradi izredno težkega nastalega položaja smo sklenili sklicati izredni občni zbor, ki bo danes, 21. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu. Zato pozivamo vse člane in vaščane, ki jim je pri srcu Vesna in nogomet, da se tega občnega zbora zanesljivo udeležijo. V nasprotnem primeru bo moralo športno društvo Vesna nehati s svojo dejavnostjo. Hvala!

Skupina članov ŠD Vesna

NAUČIMO SE PLAVATI

VI.

V začetnem delu vsakega zaveslaja pod vodo vesla lahko skrečena v kolmoli, tako da dlan vedno nekoliko prehiteva ostali del roke. Ko opravi roka pot do kota približno 30°, prične najvažnejši del zaveslaja. Takrat roka krene s svojo premočrtno smeri in prične tako imenovani «S» zaveslaj s tem, da vesla preko vertikalne osi telesa na nasprotno stran. Približno pri kotu 110° krene na prvotno stran in nadaljuje pot do bedra, kjer jo potegnemo iz vode.

V zraku nosimo roko sproščeno, tako da je komolec vedno najvišji del, podlaht pa prosto visi nazval. Ritem hitrosti gibanja pod vodo se mora stopnjevati. Prvi del je počasnejši, ko pa roka naleti na odpor vode se zaveslaj pospeši.

DIHANJE

Pri crawlu vdihnemo tako, da glavo obračamo samo v vratu na stran (levo ali desno). Dihamo na vsak drugi zaveslaj ali na vsak zaveslaj iste roke. Glavno načelno obratovati v tistem trenutku, ko je roka na strani, kjer dihamo v zaključnem delu zaveslaja. V času, ko roko nosimo mimo glave pridejo usta iz vode in sledi hiter vdih, ki traja dokler ne prične roka ponovno potapljati. Za izdih pod vodo imamo več časa na razpolago, mora pa zato biti izdaten.

DELO NOG

Noge udarjajo izmenično v celi svoji dolžini, od kolkov do stopal. Kolčina vode, ki jo noge pri svojem delu odriavajo, je v sorazmerju z rokami majhna. Delo nog mora biti zato hitrejše, da bi učinke ne zaostala za delom rok.

Koordinacija med obema nogama, je prirodna. Udarci ene noge navzdol izkazuje udarec nasprotne noge. Važno je, da plavalec pri udarjanju navzdol drži stopalo obrnjeno tako, da so prsti navzgor. S tem nudimo odporu vode večje povrnitev in učinke je boljše. Posebno je treba paziti, da se udarja s celjo nogo. Udarci samo s podkolenico in stopalom bi izključili najmočnejše skupine mišic.

POVEZAVA MED

ROKAMI IN NOGAMI

Skupni sestevek sil, ki jih dajejo roke in noge, je vedno enak. Povezanost gibov med rokami in nogami je v tem, da morajo noge opraviti za vsak zaveslaj roke vedno enako število udarcev. Najbolj običajno je razmerje 3 udarcev nog na en zaveslaj roke. Večje število udarcev nog navadno opravljajo ženske, ki imajo močnejše noge in šibkejše roke.

Metodika prostega sloga

Z metodičnim poukom crawla lahko prične močnejši, ko se je otrok toliko udaljal v vodi, da nima več strahu pred potapljanjem glave v vodo. Osnovne vaje dihanja lahko vadimo že prej, tako da v metodiki crawla prične močnejši z vajami nog.

VAJE Z NOGAMI

1) Pravičen udarec nog vadimo na suhem v ležečem položaju na prsih tako, da boke in noge dvignemo. Stopala so obrnjena navzgor, noge udarjajo v celotni dolžini z osjo v kolkih, noga je sproščena v vseh sklepih.

2) Isto vajo ponavljamo na klopi tako, da ležimo na njej samo z zgornjim delom telesa, noge pa nam slobodno udarjajo v zraku.

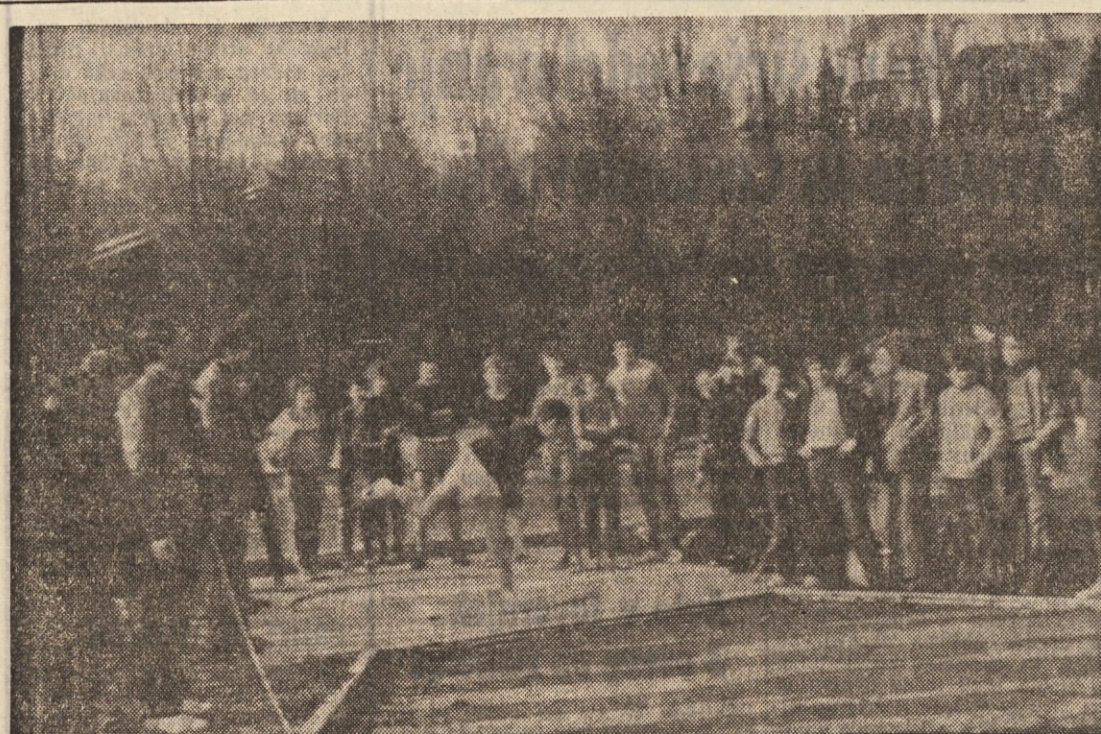
3) Z nogami vadimo v vodi ob stenih bazena ali v plitvi vodi v opori ležno

4) Plavanje z nogami s pomočjo deske. Z rokami primemo desko, ležimo na vodu in z nogami udarjamo slično kot prej ob steni bazena ali v plitvi vodi. Za začetek je bolje, da je udarec nekoliko hitrejši, noge v kolnih pa manj krčimo. Šele pozneje, ko dobimo pravičen občutek za udarec, lahko noge v kolnih bolj krčimo.

(nadaljevanje sledi)

TOP

- prvi 1 2
- drugi 2 X
- prvi 1
- drugi X
- prvi 1 X
- drugi X 2
- prvi 1
- drugi X
- prvi X X X
- drugi X 2 1
- prvi 2 2
- drugi X 1

Borova atletska sekcija je letos osredotočila svoje delovanje na ustvarjanje novih, mladih kadrov. Na tem področju je, kot kaže tudi naša slika, zabeležila res lep uspeh

janko kersnik: 2. CIKLAMEN

Le-ta je imel tudi svoja opravila in ga ni zadrževal. Na poti domov je ugledal Hrast že od daleč Boletovo guvernanta z otroki vred. Meden jih je pa spremljeval. Ona dva sta hodila počasi, le otroka, dve dekletci, stari po osem in devet let, skakali sta po cesti in po snegu kraj ceste ter se do dobrega kepali. Sonce je sevalo z zadnjimi žarki čez belo planoto.

Doktorja je v prvem trenutku jezilo, da ga Elza tu sreča.

«Smejala se bo Medenu in meni,» dejal je sam pri sebi. Ogniti se ni bilo moči, in naposled — čemu tudi — mislil je dalje Hrast ter jako prijaznega obraza šel znanečema naproti.

«Ste li bili pri nas?» vpraša prva Elza.

«Da, da, opravilo sem imel pri Boletu! Vi pa ste si ogledali vrtnarsko toplico pri gospodu Medenu!» reče doktor ter pozdravi vlnjudo. «Vse sem povedel na Drenovem!»

«Da, gospod Meden je bil tako ljubezniv, da nam je razkazal svoje krasne naprave. Milica, ne skači tako po snegu!» Reki, prime mlajšo deklico za roko.

Hrast je hotel študirati obraze svojih dveh znancev, a videl je le, da je Meden jako dobre volje, Nemka pa taka,

kakršna je bila sinoči. Neprilico je bilo tudi, stati dolgo v snegu, zato se je naglo poslovil.

Tudi Meden se je vrnil; saj guvernanta ni imela več daleč domov. Pri slovesu sta si podala roki, kar je Hrasta zoper neprijetno dirnilo. Molče in naglo je korakal proti trgu, tako da je oni komaj komaj ostajal poleg njega.

«Fino dekle to,» reče zopet Meden ter si mane roki, «jaz ne poznam tu blizu nobene take!»

«Vi se boste že zaljubili,» pravi doktor, «akoravno vedno pridigujete, da vse ženstvo ni počenega proša vredno!»

«Zaljublil? He, he — jaz poznam guvernante; in ta je taka kakor druge!» smeje se oni.

«Tepec domišljavi!» misli si je Hrast; glasno pa je dejal: «Ste se li že danes o tem prepričali?»

«Vse so koketne in gledajo, kjer bi koga ujele!»

«O Elzi tega ne morete trditi, gospod Meden!» oporeka Hrast skoro nejevoljno.

«Ko bi vas ne poznal tako dobro, dejal bi, da ste se vi že zaljubili v njo, ker jo tako iskreno zagovarjate,» kriči oni ter se na glas zagrohota.

Hrast bi bil skoro zardel. Nasmehnil se je posiljeno, a ker sta bila dospela na razpotje, od koder je vodila stranska pot na Medenovo posestvo, prihranjen mu je bil odgovor.

Poslovila sta se oba s smehom na ustih.

Doktor je bil storil komaj dobrih sto korakov, ko je postal prčica čudnemu, smešnemu prizoru.

Pod majhnim klancem, čez katerega je držala tukaj cesta, vil se je potočec in preko tega je vodil lesen most z velikimi, okornimi držaji. Onkraj mostu je stal, ali bolje, upiral se je suh, koščeni konj mučnim poskusom svojega jahalca, da bi ga spravil čez most. Bodisi da konj sploh ni rad zaupaval svojih kosti lesenim mostovom, bodisi da ga je kaj drugega strašilo: dalje ni hotel na z lepoto se z grdo.

Jezdec ga je udrihal po suhih plečih in krčevito stiskal mu pete ob život, pa zamenj; konj je jel po rakovo stopati nazaj, in ker je bil ob cesti širok jarek, domislil se je nevajeni jahca, da je morda možno prekopnicniti se s konjem vred vznak vanj. Skočil je torej raz sedlo, prijel konja tesno za brzdo ter udaril ga z bičem po rebrih in tako tiral ga peš čez most.

Doktor je bil obstal vrhu klanca in se smejal na glas, spoznavši pogumnega jezdeca in njegovo Rosinanto.

Bil je davkarski adjunkt Megla.

«Dobro, izvrstno!» klical je Hrast; «misli sem, da boste to suho kljuse na ramo vzeli ter ga nesli čez most. Pa klekta se je vas usmiliha — ha, ha!»

«Ko bi ne bila cesta tako ledena in ko bi bil konj na ostro kovan, spravil bi ga bil pač čez most!» odreže se Megla resno; «tako pa se je bati, da si kako nogo zlomi, če ga zapodim.»

«Vi se menda bolj za svoje noge bojite nego za konjeve!» smeje se Hrast.

Medtem je lezel Megla zopet počasi v sedlo.

«Kje ste si pa izposodili to šentano kljuse? Kdo vam ga je zaupal?»

«Izvrsten konj je to!» odgovori Megla, «ko bi le časi kaj ovsa vdel! Kurentov konj je!»

«Kupite mu ga vi za plačilo, da vas tako lepo nosi!» šali se Hrast. «Kam pa hočete vendar tako pozno?»

«Prej nisem mogel; v pisarni sem moral sedeti! Po plesu pa je treba malo čistega zraka. Tu dol bom jahal proti Drenovemu.»

Reki, udari konja zopet po vratu ter odjaše v počasnem, težkem dirku. Svoje dolge pete je zopet pritiskal krčevito ob konjev trebuh.

Doktor je s smehom zrl za njim, dokler ni izginil za bližnjim ovinkom, ter potem obrnil se proti trgu.

Hipoma ustavi svoj korak.

«Proti Drenovemu! Tako je dejal; kaj, vraga, ko bi bil to tretji — nas norcev?» zamrmral je sam pri sebi ter s porogljivim smehom stopil zopet naglo dalje.

Tako poetičen ni bil več nego prej na poti iz trga.

CETRTO POGLAVJE

Tisti teden je teklo doktorjevo življenje zopet po starem tiru. Mnoga opravila mu niso dopuščala, segati v misli ven izza štirih sten temne pisarne, in morda je bil tren sklep njegov, ostajati s fantazijo doma. Tuti sprehajati se ni hodil veliko in, kadar je krenil iz trga, obrnil se ni proti Drenovemu. Nekaj dni se je jezil vselej, kadar se je spomnil, kako mladostno je šel onega dne tja ven k Boletovemu, a v četrtek se je že smejal sam sebi, v petek pa mu vsa stvar ni prišla več na misli.

V soboto dopoldne ga pa nenadoma obišče Bolé.

«Doktor, ti jezični doktor,» kliče že med vrati, «pusti akte in pravde in meč pravice vtakni za omaro. Puško vzemi, puško svojo risano — Allons, enfants de la patrie!»

«Kaj pa je za božjo voljo?» smeje se Hrast, «ali je Turek pod tvojim gradom, kali?»

«Nič boljšega, prijatelj! Volka imamo v drenovskem gozdu, velikanskega volka, in jutri udarimo nanj!»

«Jutri? Kje bo volk že jutri!»

«Ne daleč! Navadil se je naše okolice. Ves teden prihajajo kmetje k meni praviti, da

V ŠPANIJU IZRINJENA IZ POLITIČNEGA ŽIVLJENJA SKRAJNA DESNICA

Likvidacija zloglasne «Falange»: zaostritev političnih odnosov

«Falanga», ki jo je ustanovil Primo De Rivera, je bila pobornik
državljanske vojne - Delavski uspehi na sindikalnih volitvah

MADRID, 20. — Stalna komisija državnega sveta (senat španske oranske demokracije) je zavrnila zahtevo skupine državljanov, ki so nameravali ustanoviti politično združenje španske «Falange» ter «Delavskih nacionalnih sindikalnih mladincev». S tem ukrepom se je zaključil boj med Francovim režimom in Falango, ki jo je ustanovil leta 1933 Jose Antonio Primo De Rivera. Dve leti pozneje se je pojavil v političnem življenju sindikalist Ledesma Ramus, ki je ustanovil «delavske mladince». Falanga so se pozneje pridružili še tradicionalisti iz Navarre. Vsa ta tri gibanja so leta 1936 podprla tako imenovani «balzamito nacionali» to je upor, ki je prejeljal do državljanske vojne.

Ze v letu 1937 je general Franco, ki je prevzel odgovornost nad vlado in državo, začel izvajati svojo politiko glede teh treh gibanj ter jih je najprej zedinil ter potem popolnoma podredil, da bi tako preprečil vsako vmešavanje v svojo politično in vojaško linijo. Ze takoj po koncu državljanske vojne je postal očito, da Falanga ne bo nikoli igrala v državi tiste vloge, ki jo je zamislil Primo De Rivera. V prvem trenutku se je morala Falanga zadovoljiti z vlogo «navdihovalke in osnove španske države». Pozneje pa je prišlo do hudih trenj, tako da je po zadnji vojni naslednik Prima De Rivero Manuel Hedila bil celo obsojen na smrt, pozneje pomiloščen ter zelo pozno rehabilitiran. V zadnjih letih se je večje število falangistov ločilo od Franca in njegovega režima.

17. maja 1958 je bil proglašen zakon o temeljnih načelih španske države (ustava). V tem dokumentu se ne govori o Falangi, temveč le o «nacionalnem gibanju», ki naj bi predstavljalo občestvo vseh Špancev in idealih, ki so porodili križarsko vojno.

Tako je Falanga praktično izginila s površine španskega političnega dogajanja ter se je znašla v vlogi desničarske opozicije v desničarskem režimu.

Od leta 1966, ko je stopil v veljavo zakon, ki izjavlja, da je politični dialog odprt vsem Špancem ena podlagi soglasja mnenja, se ne govori več o Falangi temveč le o nacionalnem gibanju, ki ureja politične razmere.

Nekaj let pozneje izginejo «modre srajce». Celo v krogih Falange, ki je medtem postala sedež «Movimienta», bo falangistični dnevnik «Arriba» (ustanovil ga je Primo De Rivera), razpisal natečaj za dobavo 30.000 belih srajc za uradnike Movimienta. Od tedaj naprej so falangisti vedno huje protestirali proti vladni politiki ter so imeli opravka tudi s policijo.

Potem, v zadnjih letih, je Francov režim začel preučevati možnost ustanovitve nekakšnih političnih strank, oziroma združenj, ki naj bi bile zametek nekakšne demokracije. O priznanju ter združenju kot političnih teles sklepa «Movimienta» kjer pa falangisti nimajo več nobenega vpliva. Zato so v določnem trenutku predstavnik Falange ter drugih organizacij, ki so leta 1936 podprle Franca, sklenile, da zahtevajo priznanje, da lahko delujejo na političnem področju kot samostojne organizacije. Sklep španskega senata je odločen. V njem je rečeno, da združenja ne morejo uporabljati naslovov, znakov, oziroma simbolov, ki so skupna dediščina «Movimienta». In prav simboli Falange so tako rekoč vključeni v «Movimienta». S tem sklepom je španska Falanga dokončno izginila iz uradnih političnih kadrov španske države. Zato lahko tudi rečemo, da je Falanga prešla v opozicijo (seveda desničarsko).

Vsa ta dogajanja dokazujejo, kako politični položaj v Španiji postaja vedno bolj zapleten. Francov režim, ki je že, kot smo videli, pred leti izrinil Falango, se je dalj časa opiral na kroge iz vrst organizacije «Opus Dei», ki je predstavljala določene katoliške kroge. Pozneje se je tudi to sodelovanje precej skrhlo zaradi odločnih na stopov španske katoliške hierarhije ter še posebej duhovnikov in škofov v baskovskih pokrajinah. Kataloniji in drugje. Tako se je Francov režim znašel v položaju, da je postal tarča napadov z leve in v sedaj z dokončno likvidacijo Falange tudi z desnice.

Zadnji dogodki, posebno na področju delavskega gibanja, so zelo pomembni. Sedaj so v Španiji v teku volitve sindikalnih predstavnikov, ki jih predvidevajo Francovi korporativni zakoni. Volitve se bo do zaključila na koncu tega meseca. Ze do sedaj so demokratski predstojniki obrabali želi velike uspehe. Skoro povsod so prejeli absolutno večino delavskih glasov. Po Francovem zakonu gre za volitve, kjer naj bi bili zastopniki delavci in delodajalci podjetij z več kot šestimi mesečnimi. Volitve se udeležuje 645.000 volivcev, ki bi morali izvoliti 17.493 delavcev in kar 13.982 predstavnikov delodajalcev. Ze iz tega razmerja je razvidno, da kakšno vrsto demokracije gre. Na vsak način pa je treba poudariti, da so na teh volitvah španski delavci glasovali množično za levičarske in demokratske predstavnike.

Iz Burgosa sporočajo, da se je danes začel proces proti domnevnim aktivistom baskovske organizacije ETA, ki so obtoženi terorizma. Obtožili so jih, da so med drugim sodelovali pri tatvini 2.500 kg dinamita. Vojaški tožilec je zahteval, naj sodišče obsodi vsakega od obtožencev na 30 let zapora.

Španski minister za informacije je danes izjavil, da bo ministri predsednik Arias Navarro imel prihodnji ponedeljek zelo važen govor v katerem bo obrazložil novi program španske vlade v zvezi s sedanjimi notranjimi in zunanjimi težavami in zapletitvami. V dobro obveščenih krogih pravijo, da se je španija znašla v zadnjem času v zelo težkih razmerah, ker narašča notranja opozicija in ker se ji ni

posrečilo, da bi okrepila svoje stike in vezi z ZDA, NATO in EGS.

NEW YORK, 20. — V okviru načrta za skupni polet apollo-sojuz, ki bo predvidoma čez mesec dni, je Sovjetska zveza priobčila brošuro, v kateri je podrobno opis vesoljske ladjice sojuz, načrta za skupni polet ter znanstvenih poskusov, ki so predvideni.

Bojevita ženska

S. sponkami med zobmi in čelado med koloni si Kathleen Newman spenja lase pred orožnimi vajami v oporišču Lewis pri Washingtonu. Newmanova, ki je rezervni častnik ameriške vojske, je ena od 59 žensk, ki se s 1000 kolegi udeležuje poletnih orožnih vaj.

V CHICAGU V VČERAJSNJIH ZGODNJIH JUTRANJIH URAH

SKRIVNOSTNA SMRT GANGSTERJA SAMA GIANCANE

Domnevni pomagač službe CIA in eden od dedičev Al Caponejevega «carstva» naj bi bil zapleten pri poskusu umora Fidela Castra

NEW YORK, 20. — Zakaj so u-bili Sama Giancana, enega od najvidnejših zadnjih mafijških veljavkov, ki so bili deležni dediščine «carstva» znanega ameriškega gangsterja siciliskega poretka Al Caponeja? Skrivnostno smrt tega prestavnika ameriškega podzemlja preiskujejo sedaj agenti FBI. Gre za umor zaradi političnih razlogov, ali pa za obračunavanje v krogih mafije in gangsterjev? Obe domnevi sta možni. Sam Giancana je bil zapleten v neko afero v zvezi s poskusom umora kubanskega predsednika Fidela Castra in dveh njegovih bratov (Raula in Ernesta — Che Guevara), toda na drugi strani obstaja tudi možnost, da so ga likvidirali ljudje iz kroga ameriškega gangsterstva in mafije.

Sama Giancana je bil star 65 let. Šole je obiskoval do svojega 14. leta, pozneje pa se je posvetil več ali manj kriminalni dejavnosti. Med vojno so ga policijski organi spraskovali, kako živi. Sam pa jim je odločno odgovoril, da se ukvarja s tatvinami in ropi. Zato so menili, da je neuvaren človek in da ima protisocialno težnjo. To je bilo pravičaprav mnenje naborne komisije. Potem pa je ta psihiopat in antisocialen tip postal nemodna izredno privlačen človek v nekaterih družbenih krogih. Vedno je bil izredno lep obložen (svilene obleke itd.) in pravijo, da so njegovi dohodki v zadnjih časih znašali približno en milijon dolarjev letno.

V današnjih zgodnjih jutranjih u-

rah je policija našla Giancana v njegovi hiši v Oak Parku (chikaškem predmestju), kjer je ležal na tleh hudo ranjen. Takoj so ga peljali v bolnišnico, toda še preden je prišel tja, je izdihnil. Neznani morilci so iztrleli vanj pet svinčenk iz revolverja kal. 22. V trenutku, ko je prišlo do napada, je bil Sam Giancana v pritičilu sobi svoje hiše, v zgornjem nadstropju pa je bil njegov sobar Di Persio. Skupaj z ženo je sledil neki televizijski oddaji ter je izjavil, da ni slišal nobenega strela. Sobar je še povedal, da je našel Giancana okoli 23. ure toda policija je bila obveščena skoraj eno uro pozneje. V sobi, kjer je bil Giancana ranjen, so našli na kuhinjski pones s petimi velikimi klobasami. Preiskovalci se sprašujejo, za kaj je Giancana pripravil tako obilno zakusko.

Giancana pa je, kot smo dejali, bil deloma povezan z dejavnostjo CIA, posebno zaradi domnevnega poskusa umora kubanskega predsednika Fidela Castra in dveh njegovih bratov. V tej zvezi je ameriški list New York Times objavil v tih dneh članek, v katerem meni, da je CIA konec leta 1960 (v zadnjih mesecih Eisenhowerjevega predsedništva) organizirala zaroto, ki naj bi jo izvedli konec marca ali v prvih dneh aprila 1961, ko je postal predsednik ZDA John Kennedy. Tedaj naj bi CIA naročila Johnu Rosselliju in Samu Giancani, da izvedeta atentat na kubanskega predsednika. Pravičaprav je CIA pripravila tri verzije atentata, in sicer dva z uporabo stropa,

KORAK NAPREJ V PREISKAVI O PREVRATNIŠKI ORGANIZACIJI

Skrivališče v Baranzateju tiskarna rdečih brigad

Poskus ugrabitve livornskega sodnika
Putignana spodbudil v zadnjem trenutku

MILAN, 20. — Načelniki protiterorističnih oddelkov vseh dežel srednje in severne Italije so se danes sestali v Milanu, da bi skupaj preučili gradivo, ki je bilo večeraj zaplenjeno v skrivališču samozvanih rdečih brigad v milanskem predmestnem naselju Baranzate. Sestanku je prisostvoval tudi namestnik državnega pravdnika dr. Liguoro, ki vodi preiskavo o rovarjenju prevratniške organizacije v lombardiskem vele mestu.

Preiskovalci so prepričani, da so izsledili eno glavnih skrivališč rdečih brigadistov in tiskarno, v kateri so natisnili vse svoje letake. Domnevo naj bi potrjevalo dejstvo, da so med zaplenjenim gradivom skrbno shranjeni svežnji letakov, s katerimi so si brigadisti lastili četovstvo ugrabitve sodnika Sossia, napada na derzokrščanskega deželnega svetovalca De Carolisa, napada na razne industrije in letak, s katerim so nanažali smrt Margherite Cagol, žene domnevnega vodje brigadistov Curcia, ki je bila ubita v spopadu s karabinjerji pri Acquiu Terme. K temu gre še dodatno dejstvo, da so preiskovalci našli v stanovanju pisalne stroje, ciklostil in drugo tiskarsko opremo vključno stroj za ponarjanje avtomobilskih evidenčnih tablic.

Kot smo poročali že večeraj pa je verjetno najbolj zanimivo odkritje dokaz, da so brigadisti pripravljali ugrabitev livornskega preiskovalnega sodnika Vita Putignana, ki je hkrati nadzorni sodnik kazalnice v Portu Azzurro. Vse kaže, da je bil načrt za ugrabitev povezan prav s to dejavnostjo sodnika, ki je znan po svoji strogosti. V letaku z datumom 18. junija 1975, ki so ga našli v skrivališču piše med drugim, da gre za «represaljo proti sodniku Putignanu zaradi njegovih masnevalnih ukrepov proti jetnikom kazalnice v Portu Azzurro, zlasti proti tovaršem, ki so vključeni v organizacijo rdečih brigad in pripadnikom skupine XXII. oktobra». Slednja je navadna zločinska tolna, ki je skušala prikazati svoje kriminalne izide kot boj proti buržoazni državi. Značilno je namreč, da je bil njen ideolog fašist Diego Vandelli, bivši kandidat na listi MSI za občinske volitve v Gerovi.

Ce naj verjamemo letaku je bila ugrabitev dr. Putignana v načrtu za 17. ali za 18. junija, torej dan ali dva pred vplonom agentov protiterorističnega oddelka v skrivališče v naselju Baranzate. Čemu je naklep spodbudil? Kaj se je zataknilo v stroju brigadistov, da so odložili ugrabitev? Ni znano če so preiskovalci našli odgovor na ta vprašanja v zaplenjenem gradivu, kaže pa vsekakor da ne, če so že večeraj takoj razegnili preiskavo na livornsko sodno okrožje, kjer dela dr. Putignano.

V skrivališču so poleg omenjenega gradiva našli še ogromno propagandnega materiala in kartoteko z imeni vidnih politikov in industrijcev. Vse slike so bili v kartoteki za vsakega izrezki časopisov, v katerih je bilo govora o njegovi dejavnosti in življenju ter pripisi na roko, očitno informacije, ki so jih brigadisti zbrali po svoji mreži.

Današnji sestanek načelnikov protiterorističnih oddelkov bo dal verjetno novega zagona preiskavi o rdečih brigadah. V prihodnjih dneh bodo preiskovalci vsekakor znova pregled-

dali zaplenjeno gradivo in upanju, da dobijo nit, ki naj bi jih vodila do odkritja drugih skrivališč prevratniške organizacije.

Dekletce vtaknilo glavo v varovalno mrežo postelje

VIDEM, 20. — Enajstmesečno dekletce Francesca Brocca iz Portu denona se je zadušilo, ko je s silo vtaknilo glavico v varovalno mrežo svoje postelje. Otrok je bil s starši na počitnicah v nekem campingu v Bibionu (Benetke). Mati jo je sprapodlanskemu počitku in se za trenutek oddaljila. Ko je malo pozneje pogledala, če je hčerka že zaspa, je bilo prepozno.

KER JE DEFINIRAL AMINA ZA «PODEŽLSKEGA TRINOGA»

V ponedeljek v Kampali usmrtimev britanskega pisatelja Hillsa?

Ugandski predsednik bo pomilostil pisatelja, če bo zunanji minister Callaghan
osebno prosil za pomilostitev - London zavrača «nezaslišano izsiljevanje»

LONDON, 20. — Farsa se spremeni v tragedijo: vse kaže namreč, da ugandski predsednik Idi Amin Dada ne namerava pomilostiti britanskega znanstvenika in pisatelja Denisa Hillsa, ki je bil prejšnji teden obsojen na smrt zaradi izdajstva, ker je v svoji še neobjavljeni knjigi ostro kritiziral Amina in ga ožigosal kot «podežlskega trinoga». Ugandska radijska postaja je namreč sporočila, da bo pisatelj ustreljen v ponedeljek ob 11. uri (ob 10. po italijanski poletni uri), če ne bo britanski zunanji minister osebno prosil Amina, naj pomilosti Hillsa.

Vse se je začelo pred nedavnim, ko je bil britanski raziskovalec in pisatelj Denis Hills aretiran v Kampali in obtožen veleizdajstva. V svoji zadnji knjigi — pisatelj ima namreč raka in po oceni zdravnikov ne bo živel več kot leto dni — je bil Hills izredno kritičen do ugandskega režima, še posebej pa naj bi ostro obsodil predsednika Amina. Kazalo je, da se bo farsa, na katero nas je vročetrjni Amin že navadil, zaključila z obsodbo britanskega pisatelja in z njegovim izgonom. Konec prejšnjega tedna pa je bil Hills neopričakovano obsojen na smrt, Amin pa je še bolj nepričakovano postavil vrsto pogojev za njegovo osvoboditev. Zahteval je, naj Velika Britanija pošlje Ugandi naročene nadomestne dele za oklopno orožje, naj izžene iz države vse ugandske politične begunce in naj prepove britanskim sredstvom javnega obveščanja «zmerjanje Ugande in njegovega predsednika».

Malokdo je vzel te grožnje za re-

Avtomobilska tovarna Chrysler iz Detroita odposlaja z vso možno hitrostjo proizvedene avtomobile svojim odjemalcem pred začetkom splošne vsedržavne stavke železničarjev, ki je napovedana za 23. junij. Ker večina avtomobilskih industrij razpolaga s svojimi vozili po železnici, bo stavka predvidoma močno prizadela to industrijo, ki je tudi v ZDA v hudih škripcih zaradi energetske krize.

POMEMBEN DAN ZA POMORSTVO NA REKI

Zagotovljeno širše sodelovanje z Avstrijo in Češkoslovaško

V ladjedelnici «3. maj» splovili novo ladjo za Sovjetsko zvezo

REKA, 20. — Reško pomorsko gospodarstvo beleži danes kar tri pomembne dogodke. S sprejemom, ki je v prostorih občinske skupščine priredil predsednik Nikola Pavletić, se je zaključilo dvodnevno srečanje odposlanstva združenih avstrijskih ječlarn «Vost-Alpine» iz Linza, ki ga je vodil glavni ravnatelj dr. Herbert Koller.

Avstrijski gostje so v dvodnevnih razgovorih s predstavniki luške uprave, podjetja za mednarodne špedicije «Transjug» in hrvatske železnice uprave obširno obravnavali možnosti za okrepitev sodelovanja, ki je steklo pred točno dvajsetimi leti in ki zadeva tranzit železne rude čez Reko. To sodelovanje se je znatno okrepilo zlasti po ureditvi novega pristanišča za rude v Bakru. Medtem ko so se poprej surovine odpremljale v notranjost izključno po železniških progah prek Slovenije, je v zadnjih treh letih stekla tudi posebna pot «kombiniranega prevoza» po železnici in po rekah Savi in Donavi, ki je občno povečala tranzitni promet, ki ga reška luka «Luika» opravlja za avstrijske kliente. Tranzit železne rude je namreč že presegel poltrij milijon ton na leto in za letošnje leto pričakujejo, da bo dosežen vrhunec 2 milijona ton. Ustrezne perspektive so še bolj ugodne, kakor je bilo poudarjeno med dvodnevnim obiskom avstrijskega odposlanstva: predstavniki «Vost-Alpine» so namreč izrazili pripravljenost na ureditve skupnih naložb za razširitev bakarskega pristanišča in za njegovo ureditev, tako da bi ob njegovih pomolih lahko pristajale ladje tudi nad 150.000 ton.

Drugi dogodek je podpis novega sporazuma o sodelovanju med pomorskim podjetjem «Jugolinije» in glavnim špeditskim podjetjem na Češkoslovaškem «Cechofracht». Medtem ko so se ustrezne pogodbe o sodelovanju doslej obnavljale iz leta v leto, je bil to pot podpisanih sporazum, ki podaljša veljavnost prejšnjega dogovora za dve leti in pol. Sporazum se še posebej nanaša na storitve, ki jih bo Jugolinija v tem času opravljala na račun svojega partnerja, in sicer na relacijah Koper in Reka na eni ter Srednji in Daljni vzhod na drugi strani. Določeno blaga, ki so ga ladje «Jugolinije» v preteklem le-

tu prepeljale za «Cechofracht», je dosegla približno 7,5 milijona dolarjev.

Tretji in zadnji dogodek pa je splovitev v ladjedelnici «3. maj», petrolejske ladje «David Sikeiros». Gre za drugo ladjo v seriji pet enakih enot, s po 40.000 tonami, ki jih reška ladjedelnica gradi za Sovjetsko zvezo.

Evelino Klarič

Avto v tovarnjak: 3 osebe ob življenje

IVREA, 20. — Tri osebe so izgubile življenje, ena pa je bila hudo ranjena v strahovitem trčenju med tovarnjakom in osebnim avtomobilom na avtocesti Turin-Aosta. Šoferja tovarnjaka, ki je po nesreči pobegnil, so agenti prometne policije aretirali nekaj ur pozneje in prijavili sodišču zaradi nenamerne umora in kršitve prometnega zakonika.

Po ugotovitvah preiskovalcev je nesrečo zakrivil šofer tovarnjaka, 45-letni Dario Bellillo iz Perugia, ki je neprevidezno spremenil smer vožnje, ko je spoznal, da je zgrešil pot. Namesto, da bi zapeljal na cesto za Aostjo, je Bellillo ubral pot za Turin: ko se je zavedel napake, je ostro zavril in kar na lepem zavilu, da bi zapeljal na sosednjo stezo.

V tem je privozil 58-letni Luigi Machieraldo, je silovito trčil v nepričakovano oviro. Njegov avto se je zagodil pod tovarnjak in iz skrotovičene pločevine so reševalci le s težavo izvlekli trupla ponesrečenec. Poleg Machieralda so v nesreči izgubili življenje 46-letna Anastasia Fogu in njena 4-letna vnukinja Cristina Scurci.

ZADNJA VEST

BOKS

SINOCI V MILANU

Zmaga Parlova

MILAN, 20. — V svojem drugem sečanju kot profesionalce je Jugoslovian Mate Parlov danes premagal Amoryja s t.k.o. v 5. krogu.

Pomanjkanje na Haitiju

SANTO DOMINGO, 20. — Zunanje ministrstvo republike Haiti je sporočilo, da je zaprosilo za pomoč sednjo dominikansko vlado in ves zahodni svet za boj proti pomanjkanju in suši. V svoji poslanici latinskoameriškim državam zunanje ministrstvo Haitija prosi za nujne pošiljke živil, ker je suša hudo prizadela poljski pridelek. Kaže, da vsaj pol milijona ljudi trpi za lakoto.

Radio Haiti je sporočil, da so se ZDA že obvezale za znatne pošiljke

NENAVADNA VEČERJA

Žirija, ki bo v začetku septembra podelila literarno nagrado za najbolj nenavadno francosko knjigo, je v središču polemik. Vzrok sporov pa ni njeno ocenjevanje, pač pa banket, s katerim si žirija postreže ob koncu vsakega delovnega sestanka. Predsinočnjm so se nenavadni razsodniki na primer mastili s pitovno pečenko v ribji omaki, medvedjo pasteto, pečenko iz slonovega rilca, golaž iz kengurujevega mesa in s termitti, na devetimi s čokola. Ob takem izizvanju je zoofilsko društvo seveda vzrojilo, vprašanje pa je, koliko časa bo peristatika razsodnikov mirno prenašala podobne gostije.

SLAČENJE PREPOVEDANO

Francija je od nekdaj veljala za strmo državo zlasti kar zadeva spolnost, vrhu vsega pa se je tudi ponasala s Parizom kot evropsko prestolnico strip-teasa. Kot je sloves Pariza v kratkem spahnel po «napadu» prestolč severne Evrope, tako je tudi strpnost le spomin na lepe stare čase. To sta na lastni koži okusila mlada profesorja nekega liceja v Alzaciji, ki sta pločala z dopustitvijo nenavadno lekcijo spolne vzgoje svojim dijakom.

Vzgojitelja, mlad fant in pri-

kupno dekle, sta se med zaključnim solatim izletom slekla upričo dijakov, ki so, kot kaže, cenili nepričakovani strip-tease, manj všeč pa je bila ta pobuda starem, ki je ob opisu zlasti profesorinih oblin ogorčeno vzrojil in zahteval njeno takojšnjo odpustitev iz službe.

PAZITE SE TELEVIZIJE

Bolečine v križu, težave s prebavo, nevrščnosti s krvnim obtokom so bolezn, ki tarejo modernega človeka in ne samo starejše, pač pa tudi mlajše. Vzrok te epidemije ni virus ali bolezenska klica, pač pa televizija, oziroma dolge ure, ki jih presidimo v naslonu, uči. Kaže, da je nevarnost resna in da se s televizijo ni satiti, sicer bomo, kot opozarja, britanski zdravniško društvo, zanjso generacijo pohabljenec. Vprašanje je postalo se bolj pereče po izbruhu gospodarske krize. Ljudje si ne morejo privoščiti druge zabave in zato presedijo še več časa v naslonjaku pred televizijskim sprejemnikom.

KORISTNA POKORA

Kaže, da je bil nekajdesni zapor za vse Nizozemske sodelavce, ki so bili vpleteni v vojnokso začetno Watergate, res koristna pokora. Po bištem svetovalec Bele hiše Charlesu Colsonu se je tudi nekdanji podpredsednik Nizozemskega volilnega štaba Maguider spreobrnil in odšel se bo kot kaže povrniti organizaciji «Young Life», društvu mladih kristjanov, ki se ukvarja z socialno mladino. Njegovevemu zgledu bosta kot kaže sledila tudi Egil Krogh in nekdanji močojni John Ehrlichman, ki sta izjavila, da bosta odšel delala «dobro drugo». Edini nespornost zadeva le besedico «dobro» in vprašanje, kako jo spreobrnjeni tolmačijo.